ԱԲՕՆԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Մէճմուասը 20 ղուրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . . 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . . 105 »
Իւչ այլըգ . . . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . . 240 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . . 125 »

40 ՓԱՐԱ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՓՕԼԻՏԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ՆԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3ինճի սահիֆէյէ . . [illegible] ղրշ.
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . [illegible] »
ԻԽԹԱՐ. Պանգա , Շիրքէթ վէ ումուրը սարրաֆիյէյէ աիտ իլանաթ.
2 վէ 3իւնճիւ սահիֆէլէրէ . . . 6 ղրշ.
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . . 4 »
Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր ։
Մէքթուպ նաֆիզայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր ։

40 ՓԱՐԱ

Խարբերտանէսի , հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը , Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումերօ 20 խանէտէ տիր ։ — Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ աիտ քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէքեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի , քեաֆֆէի մէքթուպլարըն տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Կեչէն բազար կիւնիւ Ինկիլտէրէ իտէն մէճլիսը վիւքէլասընըն Րում բաթրիգխանէսի մեսէլեսի հագգընտա սօն պիր գարար վերմիշ օլտուղունա տաիր պիր շայիա զուհուր իթտիկինի Նէօյէօ կազեթասը՝ սըհհէթինի թեէմին իթմէքսիզին իլան իտիյօր ։

Եինէ շայիաի մէզքիւրէյէ կէօրէ , պու գարար խաքիրաի հազրէթը Շէհրիյարիյէ արզ օլունտըգտա , պու պապտէ պիր իրատէի Շահանէ չըքէֆասուտուր իթմիշ տիր ։

* *

Լը Թէմփին տախի բիվայէթինէ կէօրէ , մէճլիսը խասսը վիւքէլա՝ բաթրիգը միւշարէլէյհին իսթիֆասընը գաթիէն գապուլ իթմէյէ , վէ մէսէլէի մալիւմէնին թեսվիյէսի իչիւն Պապը Ալի իլէ միւզաքերէ իթմէք իւզրէ Բաթրիգ վեքիլի սըֆաթըյլա պիր րուհանի ինթիխապ իթմէյի Բաթրիգխանէնին իքի հէյէթը իտարէսինէ թավսիյէ էյլէմէյէ գարար վերմիշ տիր ։

* *

Տիւնքի Լէվանթ Հէրալտ տախի օյ պապտէ պեէրվէճհը օգունմուշ տըր ։

« Խապէր ալընտըղընա կէօրէ , հէյէթը վիւքէլա՝ Րում Բաթրիգինին իսթիֆասընը իթթիֆագը արա իլէ գապուլ էյլէմիշ տիր ։ Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ հէնուզ օլ պապտէ պէյանը էֆքեար պույուրմամըշլար տըր ։ անճագ Րում բաթրիգխանէսինէ վերիլմիշ օլան իմթիյազաթըն մուհաֆազասընը միւթէզամմին գարիպէն իրատէի Շահանէնին սուտուրընէ ինթիզար օլունույօր ։ »

* *

Եվվէլքի կիւնքի ենճիւմէնը մախսուսը վիւքէլատա Մըսըր մէսէլէսինտէն պահիսլա , իմթիյազաթը րուհանիյէ մէսէլէսի հագգընտա տախի ուզուն ուզատըյէ միւզաքերաթ ճերէյան էյլէտիյի մէսմու տըր ։

—

Գահիրէտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա հավատիսաթը աթիյէ կէօրիւլմիւշ տիր ։

«Զէպէլը բաշանըն Թաշթը գօմանտասընտա օլարագ Սուտանա Ըրապ տաքիրի սէվգինտէն սարֆը նազար օլունմուշ տըր ։

«Բիվայէթ օլունտըղընա կէօրէ , Պէյգըր բաշա Գահիրէյէ չաղըրլաճագ տըր ։

«Սուտանըն թախլիյէսի իչիւն իթթիխազ օլունաճագ թէտապիր հագգընտա իճրաի միւզաքերաթ իչիւն վուտ բաշանըն Թաշթը րիյասէթինտէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունաճագ տըր ։ Մէհաֆիլը ըսքէրիյէտէ գանըն օլունտըղընա կէօրէ , Սուտանըն ուզագ էյալէթլէրինին քեամիլէն թախլիյէսի պիր սէնէտէ անճագ պաշա չըգապիլէճէք տիր ։»

—

Լօնտրատան յունվար 10 թարիխիյլէ եազըլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ , Եօգուրքի Մըսըրտա Խարթում , Սոնկօյա վէ Պէրպէր իլէ օլան թէլէկրաֆ խաթլարը գաթ օլունմուշ տըր ։ Զաննն օլունտըղընա կէօրէ , Գապապիշ գապիլէսի մէզքիւր թէլէկրաֆ թէլինի քէսմիշ տիր ։

Գահիրէտէն Տէյլի Նիւզէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ՝ Հապէշիսթանըն Մըսըրլըլարա թէլէֆաթը վուքուպուլ վէրտիրտիքտէն սօնրա Թէքէնտ իսթիհքեամաթընը տա զապթ իթտիքլէրինէ տաիր զուհուր իտէն պիր շայիայը իշար ու թեպլիղ իթմիշ տիր ։

Պէրպէրտէ զուհուր իտուպ պա թէլէկրաֆ Խարթումտան Թօպչա խապէր վերիլէն պիր շայիայէ կէօրէ , Պէրպէրտէն սէվք օլունան պիր գօլ Մըսըր ասքէրի 64 քիշի թէլէֆաթ վէրտիքտէն սօնրա , ճէզիրէ նամ մէվգիէ իլթիճա կիթմէյէ մուվաֆֆագ օլմուշ իմիշ ։

—

Պէրլինտէն Թայմըս եազըլըյօրընա կէօրէ , Սուլտան խանըն ճիհէթինճէ Թիւրքիա՝ չիմտիլիք Արապիսթանըն շարգ վէ ղարպ սէվահիլինտէքի ասաքիրը մուհաֆըզասը արթըրմագտան պաշգա պիր շէյ եապմայաճագ տըր ։

—

Էփիթէէն Նօէրին պէյաննա կէօրէ , Մըսըր իշղալ իտէն Ինկիլիզ օրտուսը զապըթանը՝ իճրաի խըտմէթտէն պաշգա վագըթտա գըլըճ թագընմամալարը վէ գըշլա խարիճինտէ պաշըպօզուգ էլպիսէսի կիյմէլէրի հագգընտա էմր ալմըշլար տըր ։

—

Տիւնքի Նիւսբէյմըրտէ Ֆոստան Նազլէն Բէժի հագգընտա խայրսըզ պիր շայիա զուհուր իթտիկինի հէր նէ գատար եազմըշ իսէք տէ , պէօյլէ պիր հավատիսին ասլ ու էսասը օլմատըղընը Մուախխարէն մաքամըշտոնիյէ թահգիգ էյլէմիշիզ տիր ։

—

Պէճէկտա սէֆարէթի Թարաֆընտան ախիրէն Պապը Ալիյէ պիր Նօթա իրսալ օլունարագ , Թիճարէթ ահտնամէլէրինին ալաֆըյունիս 4է գատար թէմտիտի հագգընտա կեչէնտէ Պապը Ալիտէն վուգու պուլան թէքլիֆին գապուլ օլունամայաճաղը պէյան գըլընմըշ տըր ։

—

Իքի իւչ սէնէտէն պէրու Մ. Մ. Չէրվաթի պիրատէրլէրը Մ. Ֆաչխանըն՝ «Էնտիգաթէօր Օթօման» նամընտա բէհպէրը Թիճարէթ օմագ իւզրէ , մէմլէքէթիմիզտէ Ֆրանսըզճա պիր մուֆասսալ սալնամէ նէշր իթմէքտէ օլտուգլարը մալիւմ տիր ։

Պու տէֆա մումայիլէյհիւմին վէրտիքլէրի մալիւմաթա կէօրէ , Տուլլիւ Ըսմայիլի Օսմանիյէ խարէսի՝ 1884 սէնէսի իչիւն նէշր օլունաճագ եէնի Էնտիգաթէօր Օթօմանըն պէհէր իլան սահիֆէսինէ իքի չէյր բարալըք բուլ եաբըշտըրըլմասընը թալէպ իթմիշ օլտուղընտան , էսէրը մէզքիւր ասհապը՝ պու պապտէ իտարէի միւշարէլէյհա ալէյհինտէ Ինկիլիզ գօնսօլաթօսընա շիքեայէթ վէ բրօթէսթօ իթմիշլէր տիր ։

ՏՈՒԽԻԼԻՅԷ

Եվվէլքի կիւն Ֆրանսա սէֆիրի Մարքի տը Նօայլ Պապը Ալիյէ կիտէրէք , Սատրազամ վէ Խարիճիյէ Նազըրը բաշալար հազըրաթըյլա միւլագաթ իթմիշ տիր ։

—Րուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆ եվվէլքի կիւն Մապէյնէ ազիմէթլէ հուզուրը հազրէթը Շահանէյէ չըգմըշ վէ Զէշմէ աֆէթզէտէկեանը իչիւն քիւշատ օլունան Պազարա Րուսիա իմբերաթօրիցասը Թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլան էյլէաինէֆիսէյի տախի կէօսթէրիլէն արզու Շահանէ մուճիպինճէ հուզուրը հազրէթը Բատիշահիյէ Թագտիմ իթմիշտիր ։ էշեաի մէզքիւրէնին պիր մըգտարը Թարաֆը գիւշէրէֆը Բատիշահիտէն իշթիրա պույրուլմուշ տըր ։

—Ըսմուլ մէհաքիմը ատլիյէ վէգնէլէրինին հիսապլարը րույէթ օլունմագ իւզրէ պա էմրը ալի մէզքիւր վէգնէլէրին մէօհրլէնտիյինի Վագըթ եազըյօր ։

—Իսկիւտարլիյէ կէօրէ , Պէյօղլունտա Նէնի չէհիր ճիվարընտա իքի քիւհնէ ախշապ խանէ՝ ախիրէն եազան վէ էլան խըզընը ալամայան եազմուրլարտան տահա զիյատէ խարապլաշըպ , տիւն կէճէ եըգըլմըշլար իսէ տէ , կիւն եվվէլիսի պօշալտըլմըշ օլտուգլարընտան, նուֆուսճա էշխասճա զայխաթ օլմամըշ տըր ։

—Գօլերա հասէպիյլէ Մըսըրտան վէ մահալը սաիրէտէն կէլմէքտէ օլան սէֆաինին չիմտիյէ գատար Զանագ-Գալէտէ թէհաֆֆուզ գարանթինասը պէքլէմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլունուլար իքէն , մահալը մէզքիւրէտէն կէլիպ տէ Րուսիա լիմանլարընա կիտէճէք օլան սէֆաինին պատէզին Զանագ Գալէտէ գարանթինա պէքլէմէյիպ , պէրապէրլէրինտէ 2 սըհհիյէ մէմուրը ալարագ Րուսիա լիմանլարընա կիթմէլէրի՝ վէ ֆագաթ էսնայի րահտէ մէմալիքը Օսմանիյէնին հիչ պիր Թարաֆընտա թէվագգուֆ իթմէմէլէրի Սըհհիյէ իտարէսինէ թահթը գարարա ալընմըշ , վէ լաքին Րուսիա լիմանլարընա կիթմէյէճէք օլան սէֆաինին մութլագա Զանագ Գալէտէ թէհաֆֆուզ գարանթինասը պէքլէմէլէրի ուսուլը եինէ իպգա օլունմուշ տըր ։

Գայսէրիյէլի Նազաշճեան էֆֆաթլու Միհրան էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ թէվճիհ վէ իհսան պույրուլտուղը թէվճիհաթ բուսուլասընտա քեմալը մէմնունիյէթլէ օգունմուշ տըր ։

Էֆէնտիի մումայիլէյհին միւտտէթը մէտիտէտէն պէրու ալէմը մաթպուաթա վէ ալէլ խուսուս նէֆասէթը թապաաթա իթտիկի խըտմէթլէր մալիւմ վէ միւսէլլէմ օլտուղունտան , թաթվիլը մէտհ ու սէնայա հաճէթ կէօրիւլմէյիպ , եալընըզ շունը արզ իտէրիզ քի , բայթախթը Սալթանաթտա մաթպաաճըլըգտա պիրինճիլիք չէքիլինի գազանան պէօյլէ պիր զաթըն պու սուրէթլէ նաիլը իլթիֆաթը ճիհանտարէճաթը հազրէթը Բատիշահի պույրուլըլը՝ պիզի թէքրար ալէթթէքլար արզը թէշէքքիւր վէ մահզուզիյէթէ մէճպուր իթմէքտէ տիր ։

Իշպու թէրքիպիզ սահիհ իսէ , մումայիլէյհ՝ պաշգաճա պիր լուխֆը ալիի ճէնապը Շեհրիյարի օլարագ աթիյէի Սէնիյէյէ տախի մազհար օլմուշ տըր ։

Մաէթթէէսսիւֆ իսթիխպար օլունտըղընա կէօրէ , միւլքէթիմիզ աթըլպաղանտան վէ մէքթէպը Թըպպիյէ Շահանէտէն նէշէթ իտէն տօգթօր Անդրանիկ Թէրզեան էֆէնտինին հէմշիրէսի Աննիկ Թէրզեան՝ 13 չաղընտա օլտուղը հալտէ , տիւշար օլտուղը հումմա խասթալըղընտան միւթէէսսիրէն կէչէն բազար կիւնիւ վէֆաթ իյլէմիշ վէ պիլհամէ ազիզաթա ու թէալլիւգաթընը տիւշարը եաս ու մաթէմ իթմիշ տիր ։

Միւթէվէֆֆիյէի մումայիլէյհա՝ Խասաքէօյտէ Ներսէսեան մէքթէպի շաքիրտանընըն իլքի կէլէնլէրինտէն վէ զէքեա ու ֆէթանէթըյլէ մութթասըֆէ օլուպ , շու քիւչիւք չաղտա թերպը հայաթ իթմէքսի էպէվէյնինի նէ տէրէճէ թիւշարը եէէս իթմիշ իսէ տէ անլէր հագգընտա ճէննաթը հագգըն թէսէլլիի սամիտանիսի տախի օլ նիսպէթտէ օլմասընը իսթիրհամ իտէրիզ ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս Իտարէխանէսի Թարաֆընտան մախսուսան Բէյօղլու օլունան Թէլէկրաֆլար տըր ։

Բարիզ 16 յունվար

Հիւքիւմէթ՝ Հիւէ իլ գալէսինի տաիմ պիր սուրէթտէ զապթ ու իշղալ իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր ։

Օսմանլը սէֆարէթխանէսի իքինճի քեաթիպի Շէրիֆ պէյէ Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանընըն շըվալիէլիք րիւթպէսի իթա օլունմուշ տըր ։

Աժանս Րէօյթէրին Բէօլէ Մ. Ինկլիզ Թարաֆընտան մախսուսան Բէլէմ օլունան Թէլէկրաֆլար տըր ։

Պէրլին 16 յունվար

Բէթերսպուրկտան կէլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ , չէհրը մէզքիւրտէ պու քէրրէ եինէ 17 քիշի թէվգիֆ օլունմուշ տըր ։

Թէէմին օլունտուղունա կէօրէ , մէրգումլար թէվգիֆ օլունան էշխասըն միւրալայ Սուտէյքինին գաթիլինտէ պիլմէտախալ օլտուգլարընա շիւպհէ օլունմուշ տըր ։

Պէրլին 16 յունվար

Պու կիւնքի Կէօլնիշ Նէօյէ Ցայթունկ պէյանընա կէօրէ , Րուսիա հիւքիւմէթի պու քէրրէ Ալէմանիա հիւքիւմէթինէ պիր Նօթա կէօնտէրէրէք , պիր վագըթտան պէրու հուտուտտա սիւվարի ալայլարը ճէմ օլունմասը հագգընտա իզահաթը մաթլուպէ վէ թէէմինիյէ իթա էյլէմիշ տիր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւնքի կիւն կաղէթամըզ նէշր օլունտըգտան սօնրա սաաթ 9 րատտէլէրինտէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Վարժապետեան հազրէթլէրի Թարաֆընտան մաթպաամըզա պիր զաթ կէլիպ , Բաթրիգը միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին՝ նամիզատլըղը հասէպիյլէ Ս. Ծնունդ կիւնլէրինտէ Թէպրիք իչիւն քիմսէյի գապուլ իտէմէյէճէկլէրինի , վէ օ հալտէ քիմսէնին իսթիրիայը զահմէթ էթմէյէրէք թա Խասքէօյէ գատար կիթմէմէլէրինի կաղէթամըզ վասըթասըյլա իլան իթմէմիզի թավսիյէ իթմիշ տիր ։

Տիւն իլան իթտիկիմիզ վէճհլէ Բազ. ժողով Գալաթատա իճթիմաէ տավէթ օլունմուշ իտի իսէ տէ , հավանըն միւսաատէսիզլիկինտէն նաշի անճագ պիր գաչ ազասը տավէթը մէզքիւրէյէ իճապէթ իտէպիլմիշ օլտուգլարընտան, նիզամը պիր իճթիմա ագտ օլունամամըշ տըր ։

Իմթիյազաթը րուհանիյէ մէսէլէսինտէն տօլայը Նիկողոս Համազ. ժողով Թարաֆընտան թանզիմ օլունան վէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Վարժապետեան հազրէթլէրի Թարաֆընտան իմզա վէ թէժհիր իտիլէն Թագրիր՝ իճթիմայը մէզքիւրտէ գրաաթ օլունուպ , Բաթրիգ վէքիլի Բուսճուգլեան Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետէ թէսլիմ օլունմուշ տըր ։

Վէքիլը մումայիլէյհ՝ պու կիւն Դարու քեահեա Ֆրէնկեան Արբահամ էֆէնտի իլէ պէրապէր Թագրիրը մէզքիւրը Պապը Ալիյէ կէօթիւրէճէք տիր ։

* *

Տիւնքի Բազ. ժողով Մայր Նկեղեցի Թաղ. խորհուրդըն Ազգ. վարչութիւն Բաղխէսի գապուլ իլէ քէնտի մէմուրիյէթինտէ տէվամ իթմէյէ գարար վերմիշ օլտուղընը Բաթրիգ վէքիլի Գեր. Բուսճուգլեան հայրտան խապէր ալտըգտա, մէզքիւր Բաղխէնին կազեթալար վասըթասըյլա նէշրինէ գարար վերմիշ տիր ։

* *

Մէճլիսը մէզքիւր՝ Տէրսաանէթէն Իզմիրէ պիր հիւքիւմէթ մէմուրը կիտիպ խօտ պէ խօտ մուխթար վէ մուխթար մէճլիսի նասըլ իթմէյէ թէշէպպիւս իթտիկինի Իզմիր Գաւառ. վարչութիւնընըն պիր մէքթուպընտան խապէր ալմըշ օլմաղլա , Ս. Ծնունդ եօրթուլարը կէչէնէ վէ Ազգ. վարչութիւնըն տա պու պապտէ աչըգ վէ մուվաֆազ պիր էմր վէրմէկէ վագթը օլանա գատար չիմտիլիք հիչ պիր թէշէպպիւսատ պուլունմամասընը մէզքիւր Գաւառ. ժողովա պա թէլէկրաֆ իշար իթմէյէ գարար վերմիշ տիր ։

* *

Բազ. ժողովըն տավէթի մուճիպինճէ տիւն Միլլէթ մէճլիսի ումումիսի Ատենապետի Ղազարոսեան Քրիստոստուր էֆէնտի իլէ Ուսումն. խորհուրդ ազալարընտան Յ. Գուրգէն վէ Ռ. Պէրպէրեան էֆէնտիլէր կէլմիշլէր իսէ տէ , Բազ. ժողովըն նիզամը տաիրէսինտէ էքսէրիյէթի պուլընմատըղընտան, մէճլիսէ տուխուլ իթմէմիշլէր տիր ։

—

Խրիմեան Թէրէքքիսինէ հիւքիւմէթը չէրիյէնին միւտախալէսի , վէ քիլիսէ ֆէրմանլարընըն իթասը , վէ պունա միւմասիլ պազը մէվատըն միւզաքերէսի զըմնընտա Եըլմէնի Գաթօլիգ Բաթրիգի րիւթպէթլու Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրինին պիր գաչ քէրրէ Ալիյէ վէ Մէզահիպ Նազըրը բաշա հազրէթլէրինի գօնագընտա զիյարէթ , խայլըճա միւլագաթ իթմիշ օլտուղու իշիտիլմիշ տիր ։

—

Ս. Էջմիածին Լուսաւորչական օլուպ Սինօտ ազասընտան պուլունան Տ. Գալուստեան Գեր. Տ. Երեմիա Սրբազան՝ մէրհում Գէորգ Դ. կաթողիկոսըն հէմշիրէսի Էֆթիկ հանըմա պիր մէքթուպ եազարագ , մէրհումը միւշարէլէյհին իրթիհալինտէն սօնրա անըն էչնասըյլա վէ հարանըն էչեա վէ սաիրէսինի քիմլէր [illegible] նա՛սըլ ալըպ ու զապթ իթմիշ[illegible]տըգլարընը պիր մէքթուպլա մուֆսալան քէնտիսինէ պիլտիրմէյէսինի րիճա վէ Թալէպ իթմիշ տիր ։

—

Մեծապատիւ Տէր ,

Գում-Գափուի դրան աղջկանց Ս. Վառվառեան վարժարանի ձեռագործաց վիճակահանութիւնը , որ պիտի կատարուէր ներկայ ամսոյս 8ին կիրակի օր , Ս. Ծննդեան տօնի առթիւ յետաձգել հարկ լինելով , նոյն վիճակահանութիւնը անպատճառ պիտի տեղի ունենայ գալոց ներկայ ամսոյս 22ին կիրակի օրը ի ժամ 6—7ը նոյնվարժարանին մէջ ։

Կը խնդրուի , Տէր , որ հաճիք զայս հրատարակել ի գիտութիւն ամսագին վճարող ուսումնասէր ազգայնոց ,

Մնամք խորին յարգանօք
ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Ատենապետ
Յ. Մ. Միւհէնտ

4 յունվար 1884
ի Թաղ. Խորհրդարան
ի դուրս Գում-Գափու

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ

Կրթարանիս պարապոյ ասուրք կը լրանան յառաջիկայ երկուշաբթի օր , 9 յունվար , և դասախօսութիւնք կը սկսին նոյն օր , կէս օրէն յետոյ ։ Ուսանողք պարտին որոշեալ օրն մինչև ցկէս օր , անհրաժեշտ դառնալ ի վարժարան ։

Հիմնադիր-Տնօրէն
Յ. Գուրգէն

4/16 յունվար 1884
Օրթաքէօյ

ՐԱՍԱՏԽԱՆԷԻ ԱՄԻՐԷ

[illegible]

5/17 յունվար

	Ըր.	Տգ.
Կիւնէշին տօղմասը	4	52
Եօյլէն	6	57
Այըն սօն րուպը րումի յունվ.	8	
Գու սապահ սաաթ 5,19տա		
Միզանիլ հավա(պարօմէթր)	766,1	
Միզանիլ հարարէ (թէրմօմէթր)	2,2	
Եւլզալէ օլան տէրէճէի րուտուպէթ	[illegible]	
Թուպէթ	94	
Րիւզկեարըն իսթիգամէթի՝ Շըմալ սաքին		

Մ. Ժ. Տ. Ծանէթթօ՝ միւխթէլիֆ հիւքիւմէթլէրին եօհամըրընը սաթըն ալըպ ֆիրուխթ իթտիկինի բաղպէթլու միւթէէրրիրինին մալիւմի օլմագ իւզրէ իլան իտէր ։

Ֆեպրուար 1 տէ Գուքրէշ չէհրինին բիյանգօսը քէշիտէ օլունաճագ տըր ։ Պու բիյանգօնուն պիր տէֆալըգ բրօմէսա պիլէթի՝ մէզքիւր մաղազատա 20 ղուրուշա սաթըլըր ։

Եինէ ֆեպրուար 1 տէ Րումէլի տէմիր եօլու բիյանգօսը քէշիտէ օլունաճագ տըր ։ Պունուն տա պիր տէֆալըգ իչիւն թէքմիլ պիլէթի 15 ղուրուշա սաթըլըր ։

Պունտան մաատա մէզքիւր մաղազատա Րումէլի տէմիր եօլ բիյանգօսունըն գիւքը օլունան քէշիտէսի իչիւն չըքաճագ պիլէթ տախի ֆիրուխթ օլունուր, վէ ֆիյաթը 5 ղուրուշ տըր ։

Իշպու պիլէթլէրտէն սաթըն ալմագ իսթէյէնլէր , Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա 18 նումերօլու Մ. Ժ. Տ. Ծանէթթօնուն մաղազասընա միւրաճաաթ էյլէմէլի տիրլէր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

1883

Ա.

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Մարդ երբ միանգամ 1883ի տարեմուտի և տարեվերջի ժամանակներն ուրոյն ուրոյն իւր աչքի առջև բերէ, պիտի զարմանայ և պիտի ապշի և տխրութեամբ պիտի համակի այն նորանշան և նորատեսիլ երևոյթից վրայ՝ որք 1883 ամանորի սկիզբէն ցվերջ տեղի ունեցան ազգային կենաց շրջանակին մէջ։

1883ի տարեմուտի սեմից վրայէն մարդ բաւական է որ միանգամ դիտէ այն սխրալի տեսարանն՝ որ Ամեն. Տ. Ներսէս Բ. Պատրիարք Հօր ի պատրիարքական աթոռ իւր վերադարձմամբն ազգն համօրէն վայելեց յանժամ, որպիսի բարձրագոյն՝ ակնկալութիւններ, որպիսի՝ խանդավառ յոյսեր և կաթոգին փափագներ կը տածէր իւրաքանչիւր Հայ իւր սրտին մէջ, և կը կարծէր իւր առջևը բացուիլ գործունէութեան նորանոր ասպարէզներ, սակայն այդքան ակնկալութիւններ ու յոյսեր, իղձեր ու փափաքներ ոչ թէ միայն չիրականացան, այլև որ ցաւալեաց ցաւալին է, այդքան յոյսերով և փափաքներով օրօրուած և ցնծութեամբ և ուրախութեամբ ողջունուած 1883ը այսօր կը սահի կ'երթայ, թողլով իւրաքանչիւր Հայու սրտին մէջ ամայութիւն մը, պարապութիւն մը միայն, կամ որ ճիշդն է՝ յուսահատութիւն մը միայն։

Ազգային պատմական կենաց մէջ դուն ուրեք տեսնուած են այսքան նորանշան երևոյթներ, որոց վրայ կարժէ խորհրդածել նոցա կողմէն՝ որք մեր ազգային կեանքը սերտելու, ազգին բաղդը վարելու և Հայ ժողովրդեան պիտոյքը գոհացնելու կոչումն և պաշտօնն ունին։ Սակայն մեք ոչ բովհետև չունիմք ոչ այնքան մեծ իմաստութիւն անցեալ դիպաց և երաց խորերը քննելու, և ոչ այնքան մեծ պաշտօն մեր ազգային բաղդն ու կեանքը վարելու և ուղղելու համար, ուստի հանդնիմք միայն համառօտ ակնարկ մը ձգելու այն անցից վրայ՝ որք մեր ազգին մէջ տեղի ունեցան 1883ի ամսոյրջանին մէջ, առանց ի խորս անցից մտնելու և քննադատութեամբ պարապելու՝ ինչպէս ի վերև զրուցեցինք արդէն։

Ինչպէս կը յիշեն մեր ընթերցողք, 1882ի ամսոյրջանը 1883ի աւանդ թողուց ազգային կարևորագոյն շատ մը խնդիրներ, որք պիտի լուծուէին հետզհետէ Ազգային Վարչութեան կողմէն։

Ահաւասիկ այդ խնդրոց ցանկը.

1. Էջմիածնի կաթողիկոսական,
2. Սսոյ »
3. Երուսաղէմայ վանուց պարտուց բարձման,
4. Կեդր. վարժարանի մը բացման,
5. Պատրիարքարանի վերանորոգութեան և տնտեսական մատակարարութեան,
6. Ազգ. ընդհանուր կրթական Ծրագրի մը յօրինման,
7. 13 եպիսկոպոսաց Ուղերձին նկատառութեան և գործադրութեան,
8. Առաջնորդաց վերադարձի,
9. Եգիպտոսի հաշուական,
10. Վարչական դրութեան նորոգ կազմակերպութեան և Թաղ. մատակարարութեան խնդիրք։

Այս տասն ընդհանրական երևոյթ ունեցող խնդիրներէն զատ՝ կար նաև Առաջնորդարանաց սահմաններն ու իրաւասութիւնները ճշդելու կարևոր խնդիրն ալ, ինչպէս կային ուրիշ շատ մը գաւառային, թաղային, կտակային և մասնաւոր խնդիրներ ալ, որոց ոմանք այս անցեալ ամսոյրջանին մէջ լուծուեցան և ոմանք դեռ ցարդ անլոյծ կ'մնան։

Այժմ կ'մնայ մեզ հետզհետէ խօսիլ թէ ի վերև յիշատակեալ խնդիրներէն ո՞յք ոմանք լուծուած են, կամ եթէ չեն լուծուած բոլորովին, այժմ ի՞նչ վիճակի մէջ են։

1. Էջմիածնի կաթողիկոսական խնդիրն, ինչպէս կ'յիշեն ընթերցողք, Ազգ. Ժողովոյ մէջ վիճաբանութեանց բաւական մեծ նիւթ եղաւ անցեալ տարի։ Կաթողիկոսական ընտրութեան եղանակը, որ ամբողջ ազգին կարի լուրջ և խորին ուշադրութեանն պահ մը խիստ մեծ առարկայ եղաւ, հուսկ ուրեմն լուծուեցաւ և ընդունուեցաւ դարձեալ 1866ի ընտրական եղանակը, որով ընտրուած էր հոգելոյս Գէորգ Դ. կաթողիկոսն, և որոյ յիշատակն միշտ օրհնեալ եղիցի.—իսկ կաթողիկոսական կանոնական Ծրագիրն, որ կը գծէ ամենայն Հայոց Հայրապետի իշխանութեան ու իրաւասութեան և վարչական արտօնութեանց եղանակները, յետ Ազգ. Ժողովոյ կողմէն միանգամ նկատառութեան, յղուեցաւ եկեղեցական Համագումար Ժողովոյ, որ միանգամ ընթերցմամբ ընդունեց զայն և վերադարձուց զայն դարձեալ առ նոյն Ազգ. Ժողով, որ զայն հարկաւ պիտի վաւերէ ի մօտոյ և մատուցանէ առ որ անկ է։ Ուրեմն Էջմիածնի կաթողիկոսական ընտրութիւնն ու այս կանոնական Ծրագիր պիտի մնան այս 1883 ամանորի համար իբրև նուիրական աւանդ և գրաւելի նիւթ և կարգադրելի խնդիր Ազգ. Ժողովոյ կողմէն։

2. Սսոյ կաթողիկոսական խնդիրն ևս այժմ ննջեց. Համագումար Ժողովոյ առեանը թէև եղած, սակայն ինչպէս ժամանակէ մը ի վեր մեր մէջ սովորութիւն եղած է, յանձնուած է այժմ յանձնաժողովոյ մը, որ պիտի ուսումնասիրէ զայն և տեղեկագրէ առ նոյն Եկեղեց. Ժողով, և ապա լուծուի վերջապէս, եթէ անակնկալ պարագայք արգելք չհանեն։

3. Երուսաղէմի պարտուց բարձման մասին ոչ նուազ աշխատութիւն տեսնուեցաւ հերու Ազգ. Վարչութեան կողմէն։ Առ հարկի ամենայն անյաջող պարագայից՝ Ազգ. Վարչութիւնը դիմեց մինչև անգամ առ Բ. Դուռն, որպէս զի գէթ շնորհ ընէ երեքական զըշի յաւելուած մը ընելու այն զինուորական տրոց վրայ, զոր արքունի գանձուն կը վճարէ ամեն Հայ անհատ, և այդ յաւելեալ և գանձեալ գումարը յատկանայ ի բարձումն պարտուց Ս. Երուսաղէմի Աթոռոյն։ Ազգ. Վարչութեան Բ. Դուռն ըրած այս դիմումն թէև մեծ աղմուկ հանեց Ազգ. Ժողովոյ մէջ, սակայն վարչութեան Ատենապետ պէյին տուած գոհացուցիչ բացատրութեանց վրայ, կ'րքերը հանդարտեցան, և ի վերջ կոյս այս 1883 ամսոյրջանի՝ նոյն իսկ Ազգ. Ժողովոյ կողմէն յանձնախումբ մը ալ կարգուեցաւ, պաշտօն տալով նմա որ մինչև մէկ ամիս պարտուց բարձման համար նոր միջոցներ խորհի, գտնէ և բերէ առ Ազգ. Ժողովն ի վաւերացումն։

Այս յանձնախումբն և Ազգ. Վարչութեան Թաղ. Ժողովոյ ևս Երուսաղէմի պարտուց բարձման համար չորս տարիէ ի վեր կարգեալ Լիազօր յանձնաժողովոյ հետ միանալով և խորհրդակցելով կ'զբաղի դեռ։

4. Կեդր. վարժարանի մը բացման համար թէև Ուսումն. Խորհրդոյ կողմէն հարկ եղած մի Ծրագիրը խմբագրուելով մատուցուեցաւ առ Ազգ. Վարչութիւնն, սակայն անգործադրելի մնաց այն, վասն զի Տնտես. Խորհուրդն, ում յղուած էր ի նկատառութիւն, չուզեց այն Կեդր. վարժարանի գոյութեան ու յարատևութեան մասին դրամական ապահով միջոցներ գտնել ու ցոյց տալ, և այսպէս այդ Ծրագիրն ևս գնաց միաց պատրիարքարանի այն դարակաց մէջ, ուր այդպիսի ծրագիրք փոշոտելու բաղդին միայն կարժանանան և ոչ ուրիշ բանի։

5. Պատրիարքարանի վերանորոգութեան և տնտեսական մատակարարութեան խնդիրն ալ ոչինչ գոհացուցիչ ելք ունեցաւ, վասն զի այն մեծատունք, որք Ամեն. Տ. Ներսէս Բ. Պատրիարք Հօր փառաւոր վերադարձէն ըմբռնեալ՝ անմիջապէս բաւական մեծ գումարներ ստորագրած էին, չուզեցին յետոյ զայնս վճարելու, որով միանգամ ևս հաստատուեցաւ թէ այս ազգին մէջ ամենայն մեծամեծ ձեռնարկութիւնք ոչ թէ մեծատուն դասուն առանձին ձեռներէցութեամբը կը յաջողուին, այլ ժողովրդեան իւրաքանչիւր դասակարգի ամբողջական մասնակցութեամբն ու գործունէութեամբն։

6. Ազգային ընդհանուր կրթական Ծրագրի մը յօրինման համար ևս թէև Ուսումն. Խորհրդոյ կողմէն միջոցներ ձեռք առնուեցան, սակայն ոչինչ յաջող ելք ունեցան այդ ձեռնարկութիւնք, եւ Ազգն այսօր չունի կրթական մի ընդհանուր Ծրագիր, որով վարէ իւր դպրոցներն ու վարժարանները, և լուսաւորէ ազգային մանկտւոյն միտքն ու հոգին և հրահանգելով նոցա սիրտը առաջնորդէ ի բարին, յօգտակարն և ի ճշմարիտն։

7—8. Եպիսկոպոսաց Ուղերձին Պատրիարքարանի մէջ, և առաջնորդաց վերադարձի համար եղած բողոքներն ալ դեռ կը մնան Բ. Դրան մէջ իրենց սովորական վիճակին մէջ։

9. Եգիպտոսի հաշուական խնդիրն ևս իր նորանոր երևոյթներովը քիչ մտահոգութիւն չը պատճառեց ամեն նոցա, որք այս տարաբաղդ ազգին թշուառութեան վրայ մորմոքող սիրտ ունին։ Ասլանեան Սահակ Փաշայի պատուիրակութեան տիտղոսով մը Եգիպտական ազգային խնդրոց միջամտելէն թէև բաւական արդիւնք կ'սպասուէր, սակայն մինչև ցարդ իրաց վիճակը հակառակը ցոյց տուած է, իսկ՝ եթէ այս խնդիրն ևս ընդհուպ կարգադրուէր, և Ազգ. Վարչութեան սեղանէն վերնար այս տաղտկալի և ամօթալի խնդիրը։

10. Վարչական դրութեան կազմակերպութեան խնդիրն Ազգ. Ժողովոյ կողմէն կարգեալ յանձնաժողովոյ մը յանձնուած կը մնայ դեռ, իսկ Թաղ. մատակարարութեան խնդիրն ևս նոյն Ժողովոյ խնդրոց կարգին մէջ կը գտնուի։

Ահա այս վիճակին մէջ կ'գտնուին այն տասնի չափ ընդհանրական երևոյթ ունեցող ազգային կարևոր խնդիրներն, որք 1882էն 1883ի աւանդ մնացին, եւ որք այժմ 1883էն կ'մնան աւանդ 1884ի։

Իսկ Առաջնորդարանաց սահմաններն ու իրաւասութիւնները ճշդելու խնդիրն ալ Ազգ. Վարչութեան կողմէն յանձնուած է յանձնաժողովոյ մը, դարձեալ յանձնաժողով (1), որ պիտի տեղեկագրէ այս մասին, և մի ծրագիր ևս պիտի հեղինակէ, յետ ընդարձակ տեղեկութիւններ քաղելու և խորհրդածութիւններ լսելու այլևայլ տեղերէ և այլևայլ հմուտ ու փորձ անձերէ։

(Շարունակելի)

(1) Աւասիկ անուանք Յանձնաժողովոց, որք կազմուած են ժամանակէ մը ի վեր.
1. Երուսաղէմի պարտուց բարձման Լիազօր յանձնաժողով,
2. Երուսաղէմի պարտուց բարձման քննիչ յանձնաժողով,
3. Էջմիածնի կաթողիկոսական ընտրութեան,
4. Կիլիկիոյ կաթողիկոսական,
5. Առաջնորդութեանց վերակազմութեան,
6. Եկեղեցւոյ ծխական բարեկարգութեանց,
7. Վարչական կազմակերպութեան,
8. Կրօն. Ժողովոյ իրաւասութեանց ճշդման,
9. Եկեղեցական առանձնաշնորհմանց քննիչ յանձնաժողովք։
Թող ուրիշ մանր մունր Յանձնախմբերն, որք մասնաւոր խնդրոց կարգադրութեան համար կազմուած են։

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

ՄԸՍԸՐ

Մըսըրտան՝ վարիտ օլան սօն խապէրլէր էհէմմիյէթտէն խալի տէյիլ տիրլէր։

Սուտան վագալարը, միւքէյլաի սալըգըն մէվգըընը թէմէլին-տէն սարսըմըշ, վէ պագալըւը բէք միւշքիլէշտիրմիշլէր իտի։

Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Սուտան սէֆէրինէ գարշը պուլունմուշ օլտուղու մալիւմ տիր։ Լօրտ Տիւֆրին հազրէթլէրի տախի Մըսըրըն տախիլի իտարէսինէ միւնթազամ պիր էսաս վազ իլէ մէշգուլ իլէ Մըսըրտա պուլունտուղու զէման, խըտիվ հազրէթլէրինին հիւքիւմէթինի, էօյլէ պիր մասրաֆլը վէ նէթիճէսի նամալիւմ սէֆէրտէն կէրի տուրտուրմագ-իչին, թէքմիլ նուֆուզ ու թէէսսիրինի մէվգըի իճրայէ վազ իլէմիշ, ֆագաթ սէօզլէրինի տինլէթէմէմիշ իտի։

Վագա Մըսըր հիւքիւմէթի Ինկիլթէրրանըն սիւթճու իշինտէ պուլունտուղու պիր սըրատա, պու տէվլէթին նասիհաթ վէ իպրամլարընա գուլագ ասըլմամըշ օլմասը տախի էհէմմիյէթ պիր էսպապա թալի պիր մատտէ իսէ, նիհայէթ միւքէյլաի սա-պըգ քէնտի գարարընտա գալըր պուլունուր, պաշլանըլան սէֆէրէ տէվամ իտիլիւքէն պաշգա, հիչ տէյիլ իսէ լազըմ կէլտիյի սուրէթտէ տէվամընա տախի սարֆը զայրէթ իտիլմէմիշ իտի։

Հիքս բաշանըն պիտաէֆաթ սաքէր, ճէպխանէ վէ միւհիմմաթ ճա գուսուրլարտան շիքեայէթ իյլէմէսի, վէ քէնտի օրտուսունտա պուլունան սաիր էվրոպալըլարըն մէյտանտէ եազըլան մէքթուպլարը, նէ տէրէճէտէ թէտարիքսիզ վէ թէհլիքէլի պիր սէֆէրէ կիրիշիլմիշ օլտուղունը աշիքեար իսպաթ իթմէքտէ իտի։

Իշին նէթիճէսի մալիւմ տիր։

Մէշհուր պիր Ինկիլիզ ալիմին բէք պէօյլէ պիր սէօզի վար տըր։

«Հէր գուսուրունա պիր ինթիգամ գապուլ օլունամազ։ Ֆագաթ պիր գուսուրունա տիւնեա իւզէրինտէ աֆվ իտէճէք պիր ատէմ պուլունամազ։ Վէ պու գուսուր տախի, մուվաֆֆագըյէթսիզլիք (անյաջողութիւն) տըր։»

Էկէր Հիքս բաշա, իհտիյաթը տախի թէէմին իտիլմէքսիզին մայէթինէ վէրիլիպ իլէրու սիւրիւլմիւշ օլան զայիֆ օրտուսու իլէ, եապանի գապիլէլէրէ գարշը վուգու պուլան մուհարէպէլէրտէ էմսալէրի կէօրիւլմէյիւ իւզրէ, պախթէթէն պիր ֆիւթուհաթ գազանմըշ, վէ սախթէ բէյղամպէրի եա էսիր թութմուշ վէ եախօտ չէօլտէն չէօլէ գաչըրմըշ օլսա իտի, օլ վագըթ, միւմաիլէյհ պէտպախթ սայըլըր հէմ օրտուսու ֆիւթուհաթ սայըլըր, պու տէրէճէ ճէսարէթլի պիր սէֆէրէ կիրիշտիյինտէն տոլայը սէֆէրէ սէվգ իտէն, վէ եալնըզ սէվգ իթմէքլէ գալըմայըպ, պու պապտա միւքէյլաի Մըսըր վէ իւմէրասը պիր չօգ թէշվիգաթ վէ թէմինաթտա պուլունմուշ օլան Ինկիլիզ սէֆէրի իշինտէ, նէ տէրէճէ թէհլիքէլի պիր իշ օլտուղունը կէօրմէյէ պաշլատը.

Օլ վագըթ, սահիհ տիր քի, միւքէյլաի Մըսըր միւքէյլասընըն մէվգըը փէքիշտիրիլմիշ պիր գուվվէթ քէսպ իտէճէք, վէ հիւքիւմէթին քէնտի էհալիսի նէզտինտէ ինկիլիզ սէֆէրի էրքեանընա պիր իմթինան սայըլան մէվգըի, քեամիլէն տէրէճէի մաթլուպա վարմըշ օլաճագ իտի։

Ֆագաթ չի չարէ քի, մէզքիւր պէտպախթ սէֆէր մուվաֆֆագըյէթ պուլամատը, վէ էն ֆէնասը շու տըր քի, էվվէլինտէն մուվաֆֆագըյէթ պուլամայաճաղը խիթապ իտիլմիշ օլտուղու հալտէ մուվաֆֆագըյէթ պուլամատը։

ԼԱՆԷԹԼԻ ԳԸԶ

(Միւէլլիֆի) ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐԿ

Գ.

ԳԱՑԱԼԸԳԼԱՐ ԷՕՆԻՒՆՏԷ

(1921 Նումերօտան տէվամ)

—Պատէհու, տէվամ իթտի Րուժիա, Պլանշ սէնին եարալըղընը տույ-տըղտա վէ քէնտի բէտէրինի թանըտըգտա, մէրգումէյի սէնին գուճաղընա վէրէճէյիմ։

Ժան Րընօ աղլայարագ Րուժիանըն պօյնընա սարըլտը։

Պիր ազ սօնըրա պու իքի ատամ՝ տաղըն սըրթընտա պուլունան թաշ-լըգ եօլտան չաբուգ չաբուգ աշաղը էնտիլէր։

Դ.

ԷՑԻ ՍԷՕԶԼԷՐ

Սէօյօն չիֆթլիկինին ավլուսընտա իքի եանաշմա՝ եէրէ տիքիլմիշ օլան գիւշլուք պիր էօրս իւզէրինտէ օրագլարընըն աղըզընը եարմագ իւզրէ պուլունուէր։

—Եարըն օրագ մէվսիմի տիր, տէտի Րուժիա՝ Ժան Րընօյա, յաքին եինէ պէն Բարիզէ կիտէպիլիրիմ։ Պիր իքի օրագճը պուլսատէ Թուլուզէնա, պէնտէն իշ բէք ալա կէօրիւլիւր։

«Տուր տուր, իշթէ ժագ պուղտայլարըն արասընտա կէզինիյօր. Նէտէ՞ն օլա, պէօյլէ չէյ չօգլուգ եարմագ։

—Ինթիզարլայօր, տէտի Ժան Րընօ, եավաշ եավաշ եէրէ տօղրու է-յիլիյօր։

—Մէզարա տօղրու գօշմագտա տըր, ճէվապ վէրտի Րուժիա մահզուն մահզուն։ Զավալը տամ քէնտի գըզընա ինսաֆսըզլըգ իթտիքինտէն, միւ-տանը քէնտիսինի բաղըշլամագտա տըր։ Իւչ տէօրթ կիւնտէն Էտմօնը քէնտիսինէ կէթիրտիկիմտէ, բէք սէվինճէճէ տիր։ Լաքին քէնտիսինի թէմա-մըյլա թէսլիմ վէ թէսքին իթմէք իչին քէրիմէսի Լիւսիլի պուլուպ քէնտի-սինէ կէթիրմէլի տիր։

Պու միւքալէմէ իլէ իքիսի տէ եավ կիրտիքտէն սօնրա, Րուժիա՝ պէս-լէմէյէ «Մամամըզէլ Պլանշ նէ՞րէտէ տիր» տիյէ սիւալ իտինճէ, մէրգումէ գարը ճէվապ վէրտի։

—Զիւննում օտասընտա տըր։

—Բէք ալա, թէշէքքիւր իտէրիմ։

Պունը տէտիքտէն սօնրա Րուժիա՝ Ժան Րընօյա պիր իշարէթ իթտիքտէ, մէրգումէ՝ Րուժիանըն արգասընը սըրա կիթտի։

Րուժիա՝ քէնտի օտասընը աչըպ, Պլանշըն բէտէրինի օրայա խալըլ իտէ-րէք տէտի.

—Սէն պէնի պուրատա պէքլէ։ Սապըրսըզլըգ իթմէյէսին հա՛, միւմքին մէրթէպէ պէն չաբուգ կէլիրիմ։

—Ա՛հ, աճըլընըզ գըզը, տէտի Ժան Րընօ, Պլանշըն բէտէրինի օրայա խալըլ իտէ-րէք չաբուգ կիթմէյինիզ, պու չէյի օնա պիրտէն սիլէ սէօյլէմէյինիզ. բէք տույղուլը վէ ալընըշըը օլմայընտան. . .

—Միւթէէսսիր օլ սէն, Ժան Րընօ՛, Պլանշ եիւրէկիլ պիր գըզ տըր. պունտան մաատա սաատէթ՝ ինսանը էօլտիւրմէզ։

Իքի իխթիյարըն պիրպիրինին եիւզինէ պագ-տըգտան սօնրա, Րուժիա կիտիպ Պլանշըն գապուսընը վուրտուգտա, կէնճ գըզ՝ «Սէ՞նմիսին, վաֆթիզ բէտէրիմ» տիյէ սիւալ իտէրէք «էվվէթ» ճէվա-պընը ալընճա, «իչէրի կիրէպիլիրսին» տէտի։

Րուժիա գարուսը աչըպ իչէրի կիրտիքտէն սօնրա գարատը։

Պլանշ՝ բէնչէրէնին էօնիւնտէ օթուրմուշ, պիր էլ իշի իշլէմէքտէ իտի։ Րուժիա պիր սանտալեա ալըպ մէրգումէնին եանընա օթուրարագ «քէմալը մուհապպէթէ» տէտի.

—Նինէ աղլամըշըմըն։

—Էհ, պէնի թէքրար իթմէ. սէնի կիւճէնտիրմէք իսթէմէմ իտիմ, սէնի էօպէր-քէն ալտըմ աչըլ հայաթըմըն ալտըգ եօգ իտիւքիտիր։

—Սէնի թէքրար իթմէ՝ սէնի աճիզ եաթագտա տըր։

—Կէրչէք տիր, վաֆթիզ բէտէրիմ, գանըմըտա չիֆթլիքտէն չըգմըշ պիր եէրէ կիթտին, Մարտօզը կէօրտի՞ւն մի։

—Կէօրտիւմ, հաթթա ուզուն ուզատըյէ տէ կէօրիւշտիւք։

—Գապուլ իթտի՞ մի։

—Էվվէթ։

—Օ՛հ, նէ՛ ալա, մէմնուն օլտըմ։

—Պլանշ, պիլի՞րմիսին, պէն գըզգանըըօրըմ։

—Գըզգանը՞յօրմըսըն։

—Էվվէթ, սէն ինթիզար Մարտօզը չօգ սէվիյօրսըն. . .

—Կէրչէք տիր, անը չօգ սէվէրիմ։ Պունու՞ն սէպէպի՞. սէպէպի ինթիզամ-ըն պէտպախթ օլմասը տըր։ Հէր նէ վագըթ անը կէօրիւր իսէմ, Փէմպէլա-տը պիր խալէճանա տիւշար օլուրըմ վէ պու խալէճանըն նէ օլտուղունը ան-լայամայօրըմ։

Րուժիա կիւլիւմսէմէքտէ իտի։

Գըզ՝ մահզուն մահզուն քէլամընա տէվամ իտէրէք տէտի.

—Կիւլիյօրսըն. ա՛հ, սէն բէք էյի պիլիրսին քի, պէն քիմսէյի սէնին գատար սէվմէմ։ Պիչարէ Մարտօզըն արթըգ տիւնեատէ մէճպուր պուլունան մայաճաղընը խապէր ալըրտըմ բէք մէճպուր օլտըմ։ Կիտիպ Սիվրիտէ բէգլէ-մէյի իթմէյէ մուվաֆագաթ իթտի՞ մի։

—Եօգ իթմէտի. լաքին հէնուզ պիր գարար վէրիլմէմիշ տիր. պէլքի պիւսպիւթիւն չիֆթլիքտէ գալըր։

—Էօյլէ իսէ պէնիմ հիչ պիր տէյիշէճէքլիմ եօգ տըր. միւնասիպ օլանը սէն պէնտէն էյի պիլիրսին։

Կէնճ գըզ՝ տիք տիք Րուժիայա պագտը վէ անըն բարլագ պագըշլարընտա սէվինճի սիմասընտա հայրան օլտու։

—Նէ՛ գատար մէմնուն կէօրինիյօրսըն, տէտի մէրգումէ գըզ, կէօ-րինիշտէ իխթիյար Մարտօզա իթտիկին գէյրէթէ բէք խօշնուտսըն։

—Էվվէթ, Պլանշ, բէք խօշնուտըմ. թէրտիւիմտէ օլան սէվինճի պէյան իթմէք իչին սէօզ քէլիմէ քիֆայէթ իթմէզ տէյիլ գօրգարըմ։

Կէնճ գըզ՝ նազարը թաաճճիւպլէ Րուժիայա պագընճա, Րուժիա կիւ-լիւմսէյէրէք չէօյլէ տէվամ իթտի.

(Տէվամ)

Իչթէ տունեանըն ափ իթմէտիյի գուսուր պու օլաճագ իտի ՝ Գուրտ կիպի, ֆելաքէթ տախի սիւրիւսիւզ կելմէզ ՝

Մըսըր հիւքիւմէթինին , պիր տէֆա տահա վուճուտէ կէթիրէպիլէճէյի բէք մուչքիլ օլան օն պին քիշիլիք պիր օրտու մահվ օլտու ՝

Թէքմիլ ճէպխանէ , թօբլար , մուհիմմաթը հարպիյէ , վէ 5000 տէվէ , վէ քիւլլիյէթլի նէվիճատ Թիւֆէնքլէր , պունլարտան մահրում պուլունան սախթէ բէյղամպէրին էլինէ կէչիփ , անըն ղուվվէթի ճասիաթը իլէ կէրեյի կիպի արթմըշ օլտու ՝

Սուտանըն տօղրուտան տօղրու Մըսըր հիւքիւմէթի խարեսինտէ պուլունան պիր ճազըմ մուհիմ մէվզը վէ չէհիրլէրի չիմտիտէն պօշալթըպ թէրք իթմէք լազըմ կէլտիքտէն պաշգա , նէֆսի Մըսըր հուտուտլարընտան տախի գօրգուլմասը պաշլատը ՝

Վէ ֆելաքէթ իհմալըն թէքմիլ իթմէք իչին , արթըգ բըրթըլարըն թօբլամասը պաշլամըշ օլան ինկիլիզ ասաքիրի տախի , թէքրարէն Մըսըրտա եէրլէշմէյէ մէճպուր օլտու ՝

Պունտան սօնրա նէլէր վագը օլաճաղը էնտիշէսի տէ պաշգա ՝

Պու հալտէ ինկիլթէրրա տէվլէթի , սախթէ բէյղամպէրի տիգ իւզէրինէ կէթիրմէք սէվտասընտան վազ կէչմիփ , եալըըզ Սուտանըն Մըսըրա եագըն պուլունան վէ իւթիլամ ճարիզլէրի էմին պուլունան գըթասըն մուհաֆազասը իլէ իքթիֆա իտիլմէսինի , վէ սաը կիւրուհլարընըն թէէտիպի իչին պաշգա պիր մունասիպ ֆուրսաթա պէքլէնիլմէսինի ճավխյէ իտէր ՝

Զիրա քի Մըսըր հիւքիւմէթի , Արապի վագասընտան վէ ինկիլիզ սէֆէրինտէն նէշէթ իտէն հալէթին նէթիճէսի օլարագ , հէնուզ քէնտի տախիլինտէ ասայիշի հալին պագասընը չիւրհէյէ մահէլ պըրագմամաճագ տէրէճէտէ մէթին պիր էսաս իւզէրինէ վազ իտէմէմիշ իքէն , պիր տէ չեօլլէրտէքի ասիլար իլէ թէքրարէն նէթիճէսի նամալիւմ ղավղալէրէ տալտըրըլմաս , ինկիլիզ ասաքիրի Մըսըրը նա՞սըլ թէրք իտէպիլիր իտի ՝

Հիչ բաշգա օրտուսունուն ֆէլաքէթի իւզէրինէ , արթըգ ինկիլիզլէրին կէրի չէքիլմէսի օլ գատար մուչքիլ օլմուշ տըր քի , Հաթթա Մըսըրըն թախլիյէսի ճարաֆըը իլթիզամ իտէն ինկիլիզ կազէթալարը տախի չիմտիքի հալտէ պու չէյին սէօզինիւ պիլէ իթմէք ազէմ տըր տէեօրլար ՝

Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին , Մըսըրտա եէրլէշիփ օթուրմաղ իսթէյէճէյինէ ինանմամըշ իտիք . վէ էլան տախի ինանմադըղըմըզ կիպի , իւէրուտէ ինանաճաղըմըզը տա պիր սէպէպ եօգ տըր ՝

Պունտան մուզաճէմ պու պապտէ նէ պիւրհանլար մէյտանա վազ էյլէմիչ իտիք իսէ , օ պիւրհանլար քէմաֆիիւսապըգ մէվճուտ պուլունմագտա օլտուղլարը կիպի , իւէրուտէ տախի մէվճուտ պուլունաճագլար տըր ։

Ինկիլիզ օրտուսը Մըսըրա կիրտիյինտէ , Եւրօբա տէվլէթլէրինտէն հիչ պիրիսի քէնտիսինտէն հիսապ իսթէմէմիչ օլտուղու հալտէ , ինկիլթէրրա տէվլէթի քէնտի քէնտիլիյինտէն , Մըսըրտա եէրլէշմէյիպ իչի պիթտիքտէն սօնրա, տէրհալ կէրի չէքիլէճէյինի վատ վէ իլան իյլէտի իսէ , Մըսըրտա եէրլէշիփ օթուրմաղ քէնտինին տախի իշինէ կէլմէյէճէյի, վէ պաշգալարընա ֆէնա պիր իպրէթ օլմագ իսթէմէտիփ իչին վատ վէ իլան իյլէմիչ , վէ Եվրօբա տէվլէթլէրի տախի իչին պու հալինի բէք ալէա պիլտիքլէրինտէն , պիլա Թէրէտտիւտ , մէմնունէն մէզքիւր վատ վէ իլանը գապուլ իյլէմիչլէր իտի ՝

Ֆագաթ ինկիլթէրրա տէվլէթի , չու սըրատա քէնտի վատ վէ արզուսունու պիյ իճրա Մըսըրտան քէնտի օրտուսունու կէրի չէքտիքտէն սօնրա , մուտզալաց , էկէր մէմալիքի մէզքիւրէտէ պիր պէտաղալըմ վուգուպ պուլուրսա կէլիր իսէ , կէրէք քէնտի միլլէթի էլինտէն վէ կէրէք Եվրօբա տէվլէթլէրինին էլինտէն , եազասընը նէ՞ սուրէթլէ սըյըրապիլիր՝

Պիր մէմալիքէտէն տիշարը չըգմագ , անտէն իչէրի կիրմէք գատար գօլայ պիր չէյ տէյիլ տիր՝

Վէ չիւբհէսիզ ինկիլթէրրա վիւքէլասը պու միւլահազալարա մէպնի , հիչ բաշգասըն սէֆէրինի մէն իյլէմէյէ չալըշմըշ ֆագաթ մուվաֆֆագ օլամամըշ իտի ՝

Ինկիլթէրրանըն նասիհաթընը տինլէմէյիփ , ինկիլիզ օրտուսունուն թէէխիւրի ճախլիյէսինէ սէպէպիյէթ վէրէճէք օլպէտաղալըմ սէֆէրի իլթիզամ իտէն սապըգ Մըսըր վիւքէլասը , պու տէֆա տախի սէօզ տինլէմէյիփ պէհէմէհալ սախթէ բէյղամպէրին հագգընտան կէլմէյէ ուղրաշմասը իլէ , ինկիլիզ օրտուսընըն Մըսըրտան չըգմասընը , արթըգ եալընըզ Խիւտայա մալիւմ օլան պիր միւտտէթէ թէրք իտէճէք իտի · Վէ քի՞մ պիլիր քի օլ նամալիւմ միւտտէթէ տէկին , ինկիլթէրրա տէվլէթինին Մըսըրտան քէնտի ասքէրինի կէրի չէքմէք արզուսու իճրասընա նէ՛ եէնի էնկէլլէր զուհուրա կէլէպիլիր իտի ՝

Պու հալտէ , ինկիլթէրրա տէվլէթի , իսթէսէ իսթէմէսէ , չու եա պու սուրէթլէ , նիհայէթ Սուտան իսեանընտա սիլահլը միւտախէլէ իթմէյէ մէճպուր պուլունաճագ իտի ՝

Ինհիմալ տըր քի , Մըսըր վիւքէլասընըն արզուսու տա պու իտի ՝

Ֆագաթ պիր ճարաֆըն արզուսու քեաֆի տէյիլ տիր ։

Մըսըր վիւքէլասընըն արզու էթտիյի չէյի , ինկիլթէրրա արզու էթմէտի ՝

Վէ ինկիլթէրրանըն մէզքիւր արզույա զարշը կէլմիշ օլմասը , Մըսըրտան քէնտի ասաքիրինի կէրի չէքմէք վատինտէքի սատագաթընը պիր գաթ տահա իսպաթ իյլէմէքտէ տիր ՝

Զիրա քի էկէր պազըլարըն զաննը ու իթիգատընճա , ինկիլթէրրա տէվլէթի անճագ իչէ պիր սըրասընա տուշիւրէրէք այաղընը Մըսըրա ատմըշ վէ արթըգ օնտան տիշարը չըգմագ իսթէմէյէճէք իտի իսէ , եէնի պիր Սուտան սէֆէրի իլէ իչլէրի պիւսպիւթիւն գարըշըգ պիր հալէ կէթիրմէքտէն տահա ալէա նէ՞ ֆըրսաթ օլապիլիր իտի ։

Ֆագաթ ինկիլթէրրա տէվլէթի նամալիւմ նէթիճէլէրէ աչըքճար պիր գարու աչապիլէճէք օլան եէնի սէֆէրէ գարշը կէլտիյինտէն , ինկիլիզ ասաքիրինին Մըսըրտան տիշարը չըգմասընա էնկէլ օլաճագ բօլիթիգայա սիւլիւք իտէն Մըսըր վիւքէլասընըն իսթիֆասընա մէճպուրիյէթ հասըլ օլտու ՝

Միլլէթտաշլըղըմըզ պուլունմասը իլէ միւֆթէխիր պուլունտուղըմըզ չիմտիքի բէյիսի վիւքէլա , եանի Նուպար բաշա հազրէթլէրի, ինկիլթէրրա բօլիթիգասընա նէ տէրէճէտէ մայիլ պիր զաթ իսէ , Մըսըր իւլքէսինին ինթիզամ , սէատէթի հալ վէ էմնիյէթի իսթիգպալինէ տախի , օնտան զիյատէ ֆէտաքեար վէ ղայրէթքէշ պիր զաթ պուլունմուշ օլմասը իլէ քէսպի նամ իթմիշ օլտուղունտան , կէրէք ինկիլթէրրա վէ Մըսըր հիւքիւմէթլէրինին տահա զիյատէ իմթիզաճը սուրէթտէ հարէքէթ իթմէլէրինէ , վէ կէրէք պու հիւմնիւ իմթիզաճըն նէթիճէսի օլարագ, աճվալը Մըսըրիյէնին պիր ան էվվէլ մաթլուպ տէրէճէտէ քէսպը մէթանէթ իթմէսինէ , վէ կէրէք ճիւմլէնին նէթիճէսի օլարագ , ինկիլիզ ասաքիրինին իչղալ միւտտէթինի գըսալթաճագ էսպապըն թէհարիքինէ , բէք պէօյիւք խարտըմ պուլունաճագ տըր ՝

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Վէրկի էմանէթի մէճլիսը իտարէսի ազալըղը՝ թահսիլ մուահիլլինտէ պուլունան Ճէմիլ պէյէ ,

Սէլանիք վիլայէթի մէճլիսի պաշ քեաթիպի Սէլանիք խանէտան զատէլէրինտէն Ցէվֆի պէյէ բիւթպէի սանիյէ ըրնիֆը սանիսի ,

Պիթլիս (Բաղէշ) վիլայէթի մէքթուպճըսը Թահիր պէյէ բիւթպէի սանիյէ ըրնիֆը սանիսի ,

Գարասի վիլայէթի միւզաֆաթընտան Պանտըրմա գազասը գայմագամլըղընա թային պույրուլան Հասան Թահսին էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ ըրնիֆը սանիսի ,

Խտարէի Մախսուսէ թէրճէմանը Միչէլ էֆէնտիյէ բիւթպէի սալիսէ ,

Մաթպաաճը Նազգաշեանի Միհրան էֆէնտիյէ բիւթպէի սալիսէ ,

Խտարէի Մախսուսէ սէվահիլը միւթէճավիրէ քեաթիպի Լմին էֆէնտիյէ բիւթպէի սալիսէ,

Ատանա վիլայէթինտէ քեաֆի խասսա գազասը գայմագամլըղը՝ Սիվրի-Հիսար գայմագամը սապըգ Ապտիւլ Գատէր էֆէնտիյէ ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ քեաֆին Մութ գայմագամլըղը՝ Կիւլնար գայմագամը սապըգ Նաֆիզ էֆէնտիյէ ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ քեային Կիւլնար գայմագամլըղը՝ Մութ գայմագամը սապըգ Ճէլալէտտին էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տըր՝

*
* *

Թօբխանէի ամիրէ մէճլիսը հարպիյէ ազալըգընտան միրլիվա Նուրի բաշայա իւչիւնճիւ Օսմանի ,

Թօբխանէի ամիրէ սէրթապիպի միրլիվա Սայիտ բաշայա իւչիւնճիւ Օսմանի ,

Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէ գապիլէ (էպէ) մուալլիմի վուչինօ էֆէնտիյէ իւչիւնճիւ Օսմանի թէվճիհ պույրուլմուշ տըր ՝

*
* *

Գարատէնիզ պօղազը Թօբճու ալայը քիւչիւք զապըթանընտան պազըլարընա տէօրտիւնճիւ պէպէշինճի բիւթպէտէն Մէճիտիյէ նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր ՝

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻՔԱ

ՌՈՒՍԻԱՏԱ ՆԻՀԻԼԻՍԹԼԻՔ

Ռուսիատա նիհիլիսթլէրին իչի հէնուզ պիթմէմիչ օլտուղընը վէգայիի ախիրէ թաստիգ ու իսպաթ իտիյօր ՝ Մէզքիւր ֆրգահ միւտհիչէնին իճրա գօմիթէսի՝ տիվանը ճինայէթ միւտտաիի ումումիսի Մ· Մուրավիէֆի , անըն մուավինի Մ · Ցօպրաժինսքիյի , ժանտարմա պաշ գօմանտանը Ժէնէրալ Օրժէվսքիյի վէ տախիլիյէ նազըրը գօնթ Թօլսթօյ իտամ ճէզասընա հիւքմ իթմիշ տիր ՝

Տախիլիյէ նազըրը գօնթ Թօլսթօյըն խաֆի մայէթ ասքէրի 15-տէն 30 նէֆէրէ իպլաղ օլունմուշ տըր ՝ Մ· Մուրավիէֆ կէլինճէ , մումայիլէյհ մայէթինտէ ասքէրլ կէզմէսինի նասիհաթ իտէնլէրէ չու ճէվապը վէրմէքտէ իմիշ ·

«Քէնտի չախսըմ իչին ճիւզի պիր իհթիյաթըն պիլէ սըֆաթը մէմուրիյէթիմէ եագըշմայաճաղընը ֆարզ իթմէքտէյիմ՝ Պէն պիր միւտտաիի ումումիյիմ · էլիմտէ պիր գանունն քիթապը օլտուղընտան , հէր նէ օլուրսա օլսուն ումումըն իթմէյէրէք , պէն քէնտի վազիֆէմի իֆֆա իտէճէյիմ ՝»

Բէ—ի Ս—Բէ—Ն (եանի եէր ալթընտաքի Ռուսիա) (՞) նամ կազէթանըն մուհարրիրի Մ· Սթէբնիագ՝ նիհիլիսթլէր ճարաֆընտան գաթլ օլունան գայմագամ Սուտէյքինին ախզըգ ու ճապիաթընը Ցէնէ Նէ—է պէր վէհըը աթի ճարիֆ ու ճահրիր իթմիչ տիր ՝

« Մ· Սուտէյքին՝ Զարըն մահբէմը էսրարը (սըրտաշը) իտի ՝ Մումայիլէյհին իթթիխազ էյլէտիկի թէտապիր սայէսինտէ Զարըն ճաճ ճագընմա բէամի պիրա վուգուաթ իճրա օլունապիլմիշ տիր ՝ Մալիւմ տիր քի , բասիմէի մէզքիւրէնին միւթէմատիէն թէբէխիրի՝ հէր նէվի չայիաթը մէնհուսէնին զուհուրինէ սէպէպիյէթ վէրմիշ տիր ՝ հաթթա Զարըն գաթլ օլունտուղը պիլէ օ զէման սէօյլէնմիշ տիր ՝ Մ· Սուտէյքին՝ Մօսգովատա հիչ պիր «նի-
« հիլիսթ տուրամայաճագ տէրէ-
« ճէտէ չէհրը մէզքիւրուն գալ-
« տըրըմլարընը , քէնտի ճապի-
« րինճէ , բալթամայա ճաահհիտ
« իթտի ՝ »

Մ· Սթէբնիագ չունը տախի պէյան իտիյօր քի , մումայիլէյհ Մ· Սուտէյքինին գախըտէսի պիննէֆս նիհիլիսթլէր վասըթասըյլա նիհիլիսթլիք պէյհիտէ չաթըշմագտան իպարէթ իմիչ՝ Մումայիլէյհ Զարըն հայաթը պէյհինտէ ճէսիմ պիր ճէմիյէթը խաֆիյէ թէրթիպի իչին նիհիլիսթլէրի թէչվիգ իթմէյի վէ պատէհու քէնտի իչին կէօրիւպ պիր համիէթ թէքմիլ իւխթիլալճըյը ֆրգասընըն եագասընը թութմաղը թասավվուր էյլէտիկինի ազիզ ահպապլարընտան պիրինէ սէօյլէմիչ իմիչ՝ Հաթթա պումագսատ մէյանի քէնտի պէտէնինտէն Զուպցէվիչ վագը Ճինէվրատա պիր նիհիլիսթ կազէթասը թէէսիս իթմիշ տիր քի, պու կազէթա իսմ , եանըն վէ գաթլ ու ճինայէթտէն պաշգա պիր չէյ վագ վէրմէմէքտէ իմիչ՝ Պու պէյանաթա պագըլըր իսէ, Ռուսիա Զարը՝ Մ· Սուտէյքինի ղայէթ իթթիհատ զիլզլէթ պիր տէսլէլէ ղայէթ իթմիչ տիր քի , պունուն եէրինէ պիրինի պուլունք Նասալ իթմէք միւմքինիզ օլմասա պիլէ միւշքիլճէ օլաճագ տըր ՝

—

Խաքէնտէրիյէտէ պուլունան իթալիա բօսթախանէսի՝ չէրախթը աթիյէ իւզրէ իլղա գըլընմըշ տըր՝ Շէօյլէ քի , իթալիա բօսթախանէսինտէ միւսթախտէմ քեաֆֆէի մէմուրին Մըսըր բօսթա իտարէսինէ իտխալ օլունանարագ, չիմտիքի տէկին ալմագտա օլտուգլարը մաաշ գատար մաաշ ալաճագլար , վէ թէգաիւտ հուգուգլարընը տախի հայիզ օլաճագլար տըր ՝

—

Պունտան էվվէլ իճրա օլունան Թահրիրը նուֆուս մուճիպինճէ , Էտիրնէ վիլայէթինտէ 332·600 նուֆուս մէվճուտ օլտուղը անլաչըլմըշ իտի տէ , հիճրէթ սէպէպիլէ օնտան պէրու բէք չօգ էհալի վիլայէթը մէզքիւրէտէ իսքեան իտիլմիշ օլմագլա , չիմտի Էտիրնէ վիլայէթինտէ եարըմ միլիօն էհալի մէվճուտ օլտուղը ճախմին գըլընըյօր ՝

—

Լօնտրաթօնտա պիր տանթէլա ֆապրիգասը միւհթերէգ օլարագ, 100000 ինկիլիզ լիրասը զարար ու զիյան վագը օլմուշ տըր ՝

—

Ղարիպ պիր սթաթիսթիգէ կէօրէ , Սրանսօլ լիսանընը թէչքիլ իտէն օն ալթը պին քէլիմէնին 5400ի Լաթինճէտէն , 1800ի Էսքի Թապիր օլունան լիսանտան , 1600ի Արապճատան , 1800ի կօթիգատէն , 300ի Ֆրանսըզճատան 100ի Իպրանիճէտէն , 100ի Իթալիանճատան , 100ի Ալէրիգանըն էլսինէի միւխթէլիֆէսինտէն , 50սի Ինկիլիզճէտէն , 30ը Ալէմանճատան , 20սի Ֆարիսիտէն , 20սի Սանսգրիթտէն վէ պագը գալան 5680ի տէ նամալիւմ պիր մէնպատէն տիր ՝

—

Վիէննանըն էլչիլէրի Շարգիյէ ագատէմիասընտա պիր Թարիխը Օսմանի իլէ հուգուգը Օսմանիյէ տէրսի իհտաս ու թէէսիս օլունմասընը Ավսթրիա—Մաճարիսթան հիւքիւմէթի էմր իթմիշ տիր ՝

—

Ատաբազար եանկընընտան 100-110 պին լիրա գատար խասարաթ խէրէթթիւզ իթտիկի թախմին օլունմագտա իմիշ ՝

—

Շարգ չըմէնտօֆէրլէրի իտարէսի ճարաֆընտան նէչր օլունան պիր իլանա կէօրէ , պու կիւնլէրտէ եազան գարըն քէօրէթինտէն Նաչի Գուլէլի-Պուրկազ վէ Ցէտէաղաճ գաթարլարը իչլէմէմէքտէ օլուպ , անճագ եօլըն աչըլմասը իչին լազըմ կէլէն ամէլէ իսթիխտամ օլունմագտա տըր ՝ Պինաէն ալէյհ մէզքիւր գաթարլար՝ կէլէճէք ճումաա էրթէսի կիւնիւնտէն էվվէլ իչլէյէմէյէճէք տիր ՝

—

Ժէնէրալ Պէրտանըն եէնիտէն իխթիրա էյլէտիյի պիր պէօյիւք Թօբիյին Թէճրիւպէսի 15 կիւնէ գատար Պահրիյէ Նէզարէթի ճարաֆընտան թէճրիւպէ օլունաճագ տըր ՝

—

Միսիլլի աթասընտա զըրաաթըն թէրագգըսը իչին եազ մէվսիմինտէ հուսուլէ կէլէն մահսուլաթտան ալընան էօչրէ եիւզտէ 2 տահա իլավէ օլունմուշ տըր ՝ Պու ֆազլա րէսմին նըսֆը չիֆթճիլէրէ րէհին իլէ ագչէ իգրազ իթմէք իւզրէ պիր զըրաաթ պանգասը թէէսիս իտիլմէսինէ վէ նըսֆը տիկէրի մէքթէպ վէ եօլ վէ քէօբրիւ ինչասընա սարֆ իտիլէճէք իմիշ ՝

—

Միւճթէմէաի Ամէրիգանըն Պէլվիլ չէհրինտէ վագը պիր մանասթըրըն ալթ գաթընտան յունվար 7տէ պիր հարիգ զուհուր իտէրէք , տէրունինտէ պուլունան պիր չօգ րահիպէլէր իլէ պիր խայլի չակիրտլէր բէնչէրէլէրտէն աչաղա աթլամըշլար իսէ տէ , հարիգը մէզքիւրտէ 22 չակիրտ իլէ 5 րահիպէ թէլէֆ օլմուշլար տըր ՝

Պու ֆելաքէթ՝ Քէմէր ալթընտաքի Եահուտի մէքթէպինին ֆելաքէթինէ բէք պէնզէյօր ՝

—

Էվվէլքի ագչամ Պէյօղլունտա Սագըզ աղաճընտա պիր խանէյէ խըրսըզլար կիրէրէք պազը կիւմիւչ զարֆլար աչըրմըչլար տըր՝

—

Մէ—ու—ըն պէեանընա կէօրէ , մէքեաթիպը ասքէրիյէ միւֆէթթիչի Ալէմանիալը Կօլց բաշա պաղը եանըլըչ անլայըշլար իւզէրինէ մէմուրիյէթինտէն իսթիֆա իթմիշ իսէ տէ , միւչարէլէյհին իսթիֆասընը կէրի ալմասը Ալէմանեա սէֆարէթինտէն ճավսիյէ օլունույօրմըշ ՝

—

Սըրպիսթանտան Պուլկարիսթանա կէլէճէք օլանլարըն պիր մախսուս բասաբօրթ կէօսթէրմէտիքճէ Պուլկարիսթանա տուխուլլէրինէ միւսաատէ կէօսթէրիլմէմէսի զըմնընտա պու քէրրէ Սօֆիատան հուտուտտա պուլունան պիլճիւմլէ Պուլկար մէմուրլարընա ճալիմաթ վէրիլմիշ տիր ՝

—

Ինկիլթէրրատա Ուրկան նամ մահալտէ չըմէնտօֆէր կիւզէրկեահընտա պուլունան պիր քէօբրիւ 13 ամէլէ ճարաֆընտան հէտմ իտիլմէքտէ իքէն , մէզքիւր քէօբրիւ պիրտէն պիրէ եըգըլըպ ամէլէնին ճիւմլէսի տէ ալթընտա գալմըշ տըր ՝ Պունլարտան 7սի էօլիւ վէ 6սը եարալը օլտուղը հալտէ եըգընթը ալթընտան չըգարըլմըշլար տըր ՝

—

Իզմիր վիլայէթինին հէր ճարաֆընտա սիլահ ճաշըմագ ճահթը մէմնուիյէթէ ալընմըշ , վէ մուղայիր հարէքէթտէ պուլունանլարըն չէտիտէն թէէտիպ օլունաճագլարը իլան գըլընմըշ տըր ՝

—

Խըրտիմը սարըգ իսմլի բաշը հայրէթլէրի պու քէրրէ իթալեատա վագը Նարօլի չէհրինէ մուվասէլէթ էյլէմիչ տիր ՝

—

Ռուսիա տէվլէթինին Ցէրսաատէթ սէֆարէթի իքինճի քեաթիպի վէ Ռուսիա խարիճիյէ նազըրընըն մախտումը օլան Մ· տը կիէրս՝ Վիէննայա կիտէճէք օլան բէտաըրի իլէ կէօրիւշմէք իւզրէ, էվվէլքի կիւն չէհրը մէզքիւրէ միւթէվէճճիհէն Ցէրսաատէթտէն հարէքէթ էյլէմիչ տիր ՝

—

Կէչէն հաֆթա Ալյոըն վիլայէթինտէ Մէնէմէն նամ մահալտէ պիր էվ խըրսըզ կիրիփ , խանէ սահիպի՝ տիչարտա սէպէպ իչիտէրէք սէպէպինի անլամագ իչին օտանըն գարուսընը աչտըղընտա , պիր տապանճա բաթլամըշ վէ մէրգում անիտէ թէլէֆ օլուպ եէրէ տիւշմիւչ տիր ՝ Շէհրը մէզքիւրտէ պու կիպի տահա պիր չօգ ուղուրսուզլուգլար վուգու պուլուպ · էվվէլ գունտագ պըրագըլմագտա, կէչէն տէօնէնլէր իւզէրինէ հիւճում օլունարագ իւզէրլէրի սօյուլմագտա վէ պու չէգավէթլէրի իճրա իտէնլէրին եւզիւ մասքէ իլէ գաբալը պուլունմագտա իմիչ ՝ Քէզալիք Մէնէմէն քէօյլէրինտէ տախի սըղըր վէ գօյուն խըրսըզլըգլարը իճրա օլունմագտա օլուպ , հալ պու քի նէ Մէնէմէնտէքի զապըթա վէ նէ տէ գազատա պուլունան զըր սէրտարլարը զիքըր օլունան ճինայէթ վէ ույզունսուզլուգլարըն ֆաիլլէրինի թութամամագտա իմիչլէր ՝ Հասանլար գարիյէսինտէ տէ գանըը պիր գավկա վուգու պուլուպ, պիր իքի քիշի թէլէֆ օլմուշ, պիր գաչ քիշի տէ աղըրճա եարալանմըշ տըր ՝

—

Պէյօղլունտա Պօն-Մարշէ մաղազասընըն պիր ուշաղը՝ կէչէն ճումաա էրթէսի ագչամը կէճէ եարըսընտան պիր ազ սօնրա խանէսինէ կիթմէք իչին ճագսիմ ճիվարընտա էրմէնի մէզարըղը էօնինտէն կէչտիկի սըրատա , ասքէր գըյաֆէթինտէ իքի չախս մէրգումըն իւզէրինէ պիլհիւճում, իւսթիւնտէ պուլունան 7 պուչուգ ղըուչը զապթ էյլէմիչլէր տիր ՝

—

Եունանիսթանտա Օալամին չէհրինտէ էհալի իլէ հիւքիւմէթ մէմուրլարը պէյնինտէ պազը գարըչըգլըգլար զուհուրա կէլմիշ օլմագլա, Եունան հիւքիւմէթի՝ մուհաֆազայի ասայիշ իչին չէհրը մէզքիւրըն ասաքիրը մուհաֆըզասընը թէզըիտ էյլէմիչ տիր ՝

—

Թէսալիյէի մուհասէպէ իչին Վիէննա բօսթախանէսինէ կէօնտէրիլմիչ օլան վէ 240·000 ֆիօրինլիք պանգնօթը հավի օլան պիր տէմիր սանտըգ՝ ախիրէն Մաճարիսթանտա վագը Պէչթա չէհրի բօսթախանէսինտէ սըրգաթ օլունմուշ տըր ՝ Բօսթախանէ մէմուրլարը իթթիհամ օլունուպ 4 քիշի ճահթը թէվգիֆէ ալընմըշ իսէ տէ, սաըլ միւթէճասըրը հազգընտա հէնուզ պիր սէրրիշթէ պուլունամամըշ տըր ՝

—

Էտիրնէ վիլայէթինտէ Ցիմէթօգա սանճաղընտա պիր քիւչիւք քէօյ գարլար ալթընտա գալմըշ վէ պիր չօգ գուլիպէլէր եըգըլմըշլար իսէ տէ , Ցիմէթօգատան եէթիչէն իմտատ սայէսինտէ նուֆուսճա թէլէֆաթ օլմամըշ տըր ՝

—

Էտիրնէ վիլայէթինին մէրքէզ միւհէնտիսխանէսի՝ Էտիրնէ—Ուզուն քէօբրիւ , Հավզա—Կէօքչէ-Քիլիսէ , Էտիրնէ—Եանպօլու վէ Էտիրնէ—Կըրքքիլիսէ պէյնինտէ եօլլար ինչասը հազգընտա պիրէր բլան թանզիմ իթմէք իչին էմր ալմըշ իմիչ տիր ՝

—

Մարօգգօ (Ֆաս) Ուշտա նամ մահալին չէրիֆի իլէ Ֆասըը տիկէր իքի բուէսա Ֆրանսա թէպաիյէթինի գապուլ իթմիչլէր տիր ՝

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՈՊԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 16 Յունվար

Ինկիլիզ էսհամը Ինկ. Լիր.	101-11/16
Օսմ. էսհամը աչըլտը	08-5/8
» » գարանթը	08-3/4
Իսթիգրազ 65	10-7/8
» 69	09-3/4
» 71	66-1/2
» 72	15-1/2
» 73	08-5/8
Օսմանլը Պանգասը	15-3/4
Ռուսիա իսթիգրազը	84-1/8
Մըսըր տուսյումաթա հըսէ	66-
» իմթիյազը	89-1/4
Տաիրա Սանիէ (Մըսըր)	65-5/8
Ռօչիլտ իսթիգրազը (Մըսըր)	87-
Մաճարիսթ. էսհամը 1877	100-1/2
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 16 Յունվար

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	76-47½
» » % 5	106-67½
Օսմ. էսհամը աչըլտը	08-73
» » գարանթը	08-65
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	60-
» 69	49-
» 73	42-
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	41-50
Օսմ. Պանգասը	649-37½
Գրէտի Լիօնէ	552-50
Գրէտի Ֆօնսիէ	1237-50
Լիօն ագսիօնը	1238-75
Սուէյիշ ագսիօնը	1975-
Ռուսիա 5 % 1877	91-½
Իթալիա էսհամը	91-
Մըսըր Ֆօնս. մութահըտէ	331-25
Մաճարիսթան էսհամը	101-½
Եունան 6 % 1879	415-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-18

Վիեննա 16 Յունվար

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	121-45
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	20-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումումիյէ ագչ. գար.	09-23
Զու սապահ աչըլտը	09-23
Մըսըր մութթահըտէ. գար.	72-30
Զու սապահ աչըլտը	72-27½
Իսթիգր. 65 (մուիթօ)	57-50
» 65	55-50
» 69 (բինար	49-
» 72 (Զօն ... Թրէ.)	17-
» 73	43-
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	42-25
Ագչէ Ֆայիզի	8-
Ռէպօր Կըշ.	-
Հէվալէսիզ »	32-½

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	6-27
Օթոմանը պանգասը	6-15
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	3-38
Թրամվայ	302-½

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըրշ.տան	Կշ. Բր.
Զէյալ մէճիտիյէ Ֆարգը	107-36
Մէթալիք »	099-20
Պէշլիք »	102-25
Ալթըլըգ »	103-
Գազըր »	760-
Գայմէ	1360-
Ինկիլիզ լիրասը	110-6
Ֆրանսըզ ալթունը	87-24
Բօլ	90-
Գրէմից ալթունը	51-
Գարպօն գայմէսի	9-35

ԻԼԱՆԱԹ

Խազինէի Խասսայի Շահանէտէն կէլէն իլան

Մաթպախը ամիրէյէ ալընաճագ վարինա վէ իգմիտ վէ Եաւրընէ մալի եումուրթանըն պէհէր եիւզի 24 ղըշ.ա Թալիպի հըգէրինտէ օլուպ, գարարը գաթիսի իչպու կէլէճէք քանունը սանինին Բումինին 4ինճի չարշէնպիհ կիւնի վէրիլէճէկինտէն, Թէնզիլէն իթտայա բաղլըթ իտէնլէրին եէվմը մէզքիւրտէ Խազինէի Խասսա Շահանէտէ պուլունմալարը իլան օլունուր։

30 քանունը էվվէլ 99 3—3

Իզմիր վէ Եաֆա իսկէլէլէրինտէն ճէլպը վէ Եէնիգէօյ իսկէլէլէրինէ վարօրլա 94000 քիլէ աթիգ հըրթա նագլ օլունաճաղը ճիհէթլէ, նագլը տէրտէսթը միւնագասա օլունաճաղընտան, վէ մահը ճարիի Բումինին 12ինճի բէնճշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վէրիլէճէքտէն միւնագասայա իսթէքլիլէրին եէվմը մէզքիւրտէ Մալիյէ Նէզարէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

2 քանունը սանի 99 7—3

Շէհր Էմանէթինտէն կէլէն իլան

Արագիյէ
Ադէտ
300

Ամէրիգան կէօմլէք
Ադէտ
1000

Ամէրիգան տոն
Ադէտ
1000

Ամէրիգան ուչգուր
Ադէտ
1000

Ամէրիգան չարշաֆ
Ադէտ
500

Ամէրիգան Նէվրէսիմ չարշաֆ
Ադէտ
400

Ֆապրիգա պէզինտէն էնթարի
Ադէտ
750

Ֆապրիգա պէզինտէն եուն եասթըգ գըլըֆը
Ադէտ
150

Ֆապրիգա պէզինտէն եաթագ գըլըֆը
Ադէտ
125

Բամուգ մէվլու եօրղան
Ադէտ
100

Եուն չօրապ
Չիֆթ
1000

Այագ եէմէնիսի
Չիֆթ
1000

Ֆապրիգա պէզինտէն էլպիսէ թօրպասը
Ադէտ
50

Եաթագ եունը աչարի
Գըյէ
1250

Թօբթաշ պիմարխանէսինտէ պուլունան մէճանինի իչին պալատէ նէվ ու ճինսի մուհարրէր 14 գալէմ էշյանըն Նումունէսինէ թէվֆիգէն, չէրաիթը մալումէ իլէ պիլմինագասա միւզայատասը մուգարրէր օլուպ, իչպու քանունը սանինին 16ընը բազար էրթէսի կիւնի գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթտայա Թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ գատար թէէմինաթ ագչէլէրի վէ եա միւթէպէր քէֆիլլէրի իլէ Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

4 քանունը սանի 99 3—1

Շէհր Էմանէթինտէն կէլէն իլան

Քեաղըտխանէ սու մաքինալարը իչին, 99 սենէսի քանունը սանիսինին 15ինտէն 1300 սենէսի քանունը սանիսինին 15ինէ գատար, պիր սենէլիք լիւզումը օլան 1080 թօն քէօմիւրին չէրաիթը մալումէ իլէ պիլմինագասա միւզայէտէ օլունաճաղընտան, վէ գարարը գաթիսի իչպու քանունը սանինին 16ընը բազար էրթէսի կիւնի վէրիլէճէկինտէն մէզքիւր էլմըգտար քէօմիւրի իթտայա Թալիպ օլանլարըն միւթէպէր քէֆիլ վէ եախօտ թէէմինաթ ագճէլէրի իլէ պէրապէր Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

4 քանունը սանի 99 3—1

Տէրսաանէի Ամիրէ մանքէմէսի իճրա տաիրէսինտէն կէլէն իլան.

Տէվլէթլու Սուպհի բաշա հազրէթլէրինին Եօվագիմ Միխայիլօֆի վէ սէպզէճի Ընկէլի վէ Թէրզի Դիմօրգա 3 գըթա իլամ մուճիպինճէ տէյնլէրի պուլունան մէպալիղը մալումէնին թէէմինը իւթիֆասը զըմնընտա միւշարիւլէյհ հազրէթլէրինին Պապա Հասան իլմի մահալլէսինտէ Սուպհի պէյ սօգագընտա քէաին 2113 զըրաատան իպարէթ պիր Թարաֆը Պապա Հասան իլմի էֆէնտի Թիւրպէսի, սաղ Թարաֆը արսայի խալիյէ, արգասը պէյլիքճի աթուֆէթլու Նիյազի էֆէնտի հազրէթլէրինին գօնաղը, էօնիւ Սուպհի պէյ ճատտէսի իլէ մահտուտ տէրունինտէ էսճարը միւսմիրրէ վէ սէպզէվաթը հավի վէ տէրունինտէ պուլունան ախըր վէ արապալըգ մահալլի միւշթէմիլ օլարագ եալընըզ 5 նումէրօլու պօսթան մահալլի Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլ միւզայէտէ ֆիւրուխթ օլունաճաղը Տէրսաանէի Ամիրէ մանքէմէսի իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունուր։

29 քան. էվ. 99

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Վարիտաթը ումումիյէ էտարէսինտէն կէլէն իլան.

Էվգաֆը Հիւմայուն խազինէսի վարիտաթը ումումիյէ խարէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթի իւզ գիւքը մահլիւլաթըն իչպու 1299 սենէսի քանունը էվվէլին 12ինճի բազար էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն, քանունը սանինին 2ինճի բազար էրթէսի կիւնինէ տէկին մահլիւլաթ խարէսի իլէ մէճլիսը խարէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի 3 տէֆա իլան գըլընմըշ իսի վէ մահը մէզքիւրըն 2ինճի բազար էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն մահը մէզքիւրըն տօգուզունճու բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 6տան 10ա գատար հուզուրը նէզարէթտէ միւզայէտէլ ինթիհաիյէլէրի իճրա գըլընըպ վէ էրթէսի սալը կիւնիւ տախի 100տէ 5 վէ տահա զիյատէ զամմ իտիլիր իսէ գապուլ օլունուպ, օնտան սօնրա քէյֆիյէթը Թէֆվիզի Պապը Ալի ճանիպը սամիսինտէն արզ ու իսթիզան գըլընաճաղընտան, զամմ իլէ Թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմէնէնին էօչրիւնճէ միւսավի թէէմին ագչէսինի միւսթաահըպէն խարէի մէզքիւրէյէ կէլիպ միւզայէտէյէ էրինտէ պուլունմալարը լազըմ կէլէճէյի 4ինճի տէֆա օլարագ իլան ու իխթար օլունուր։

· · 19 · · 4480(1)— Իսկիւտարտա Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ միւճէտտէտէն քիւչագ օլունան Թարիգտէ Սիւլէյման աղա վագֆընտան պէտմուճիպը խարիթա 224 զըրա 6 բարմագ պօսթանտան միւֆրէզ պիր գըթա արսայի վագֆիյէ։

· · 18 · · 4300 — Իսկիւտարտա Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ միւճէտտէտէն քիւչագ օլունան Թարիգտէ Սիւլէյման աղա վագֆընտան պէտմուճիպը խարիթա 172 զըրա պօսթանտան միւֆրէզ պիր գըթա արսայի վագֆիյէ։

· · 17 · · 2000— Սիւլէյմանիյէտէ Թիրեաքի չարշըսը ճատտէսինտէ Սուլթան Մահմուտ Խան վագֆընտան Թէրպիէն 40 զըրա արսասա մէպնի չէհրի 60 ղըշ. քիրասը պիր պապ պիլա հավա քէրգիր տիւքքեանըն սուլիւս հիսսէսի։

· · · · 13500 — Թօբխանէտէ Սիրքէճի իսկէլէսինտէ պէտմուճիպը խարիթա 90 զըրա պիր գըթա արսայի խալիյէ։

· · 19 · · 10560 — Թօբխանէտէ Սօմուտճու մահալլէսինտէ Սօմուտճու ճատտէսինտէ Սուլթան Մահմուտ Խանը Սանի վէ Հուհատարը հազրէթլէրի Շէհրիշարի Էսհաճ Հասան էֆէնտի վագֆըլարընտան սէնէվի 6000 ղըրուշ քիրասը տէրունինտէ 3 օտա վէ 2 գույուսը միւշթէմիլ Թէրպիէն 10 տէօնիւմ պիր գըթա պօսթան միւլքինին 9 հիսսէտէն պիր հիսսէսի իլէ կէտիքը մէզքիւրըն 120 սէհիմտէն 3 սիւլիւս սէհիմ հիսսէսի մահլիւլէտէն վէ տիկէր 10 սէհիմտէն 6 սէհիմ վէ պիր սէհիմտէն սիւլսան սէհիմ կէտիք միւթէսարրըֆլարը իլէ սիւլիւս սէհիմ միւք միւթէսարրըֆը քէնտի հիսսէլէրինի մահլիւլ իլէ պէրապէր Ֆիւրուխթ իտէճէքլէրի։

· · 1 · · 4000— Գասըմ բաշատա Քիւչիւք Բիյալի բաշա մահալլէսինտէ Չըգմազ Եէնի մահալլէ սօգագընտա Պայպուրտի Մուսթաֆա աղա վագֆընտան տէրունինտէ 1 գույուսը միւշթէմիլ Թէրպիէն վէ Թախմինէն 6 գըտէմ 30 զըրա պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

· · 20 · · 2000— Անատօլու Գավաղընտա Միհրըշահ Մէհմէտ էֆէնտի մահալլէսինտէ վէ Գալէ ճատտէսինտէ Սուլթան Ահմէտ Համիտ Խան վէ Պէշիր աղա վագֆլարընտան Թէրպիէն 76 զըրա արսասա մէպնի Ֆէվգինտէ 2 օտայը միւշթէմիլ 1 պապ պալըգճը մաղազասը կէտիկինին Նըսֆ հիսսէսի իլէ միւլքինին սիւլսինի։

· · 10 · · 2500 — Էտիրնէ գաբուսընտա Նէվշէհրի Սուլթան մահալլէսինտէ Պօսթան սօգագընտա Նէվշէհրի Սուլթան վագֆընտան Թէրպիէն 40 զըրա արսասա մէպնի 2 օտա վէ պիր գույու վէ 80 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլ։

· · 268 · · 160— Պապը Ճաֆէրի գուրպինտէ Ախի Չէլէպի մահալլէսինտէ եումուրթաճըլար ճատտէսինտէ Ախի Չէլէպի վագֆընտան պիր պապ իւրկիւրի տիւքքեանըն միւլքինին 5 հիսսէտէն 1 հիսսէսի։

· · 47 վէ 49 · · 3000 — Պէյօղլունտա Շէյխուլ Հարէմ Հասան աղա մահալլէսինտէ Շիշխանէ սօգագընտա Հասան Ռիզա բաշա վագֆընտան Թէրպիէն 60 զըրա արսասա մէպնի 3 օտա վէ 2 սուֆա վէ միւշթէրէք պիր մահալ վէ Թահթընտա տիւքքեանը միւշթէմիլ ախշապ միւնհէտիմ մէնզիլ վէ տիւքքեանըն Նըսֆ հիսսէլէրի։

· · 45 · · 26250— Էյիպտէ ճամիի քէպիր մահալլէսինտէ Ճամիի քէպիր ճատտէսինտէ էվգաֆ կէտիքլէրինտէն վէ աթիգ Ալի բաշա վագֆընտան Թէրպիէն 120 զըրա արսասա մէպնի 2 օտա վէ 150 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ 1 պապ ֆուրունըն 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 45 սէհիմ հիսսէսի։

· · 83 վէ 85 · · 11250— Սիլիվրի գաբուսընտա Արապաճը Պայազիտ մահալլէսինտէ Սիլիվրի գաբուսու ճատտէսինտէ Աղաճամի Իսմայիլ էֆէնտի վէ Գուտազգամէ Մէհմէտ աղա վագֆլարընտան Թէրպիէն 400 զըրա արսասա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 2 գույու վէ 2000 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին 3 բուչ հիսսէսի։

· · 5 · · 8125— Եէնի Պաղչէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Գանլը սօգագընտա Հարէմէյն կէտիքլէրինտէն սէնէվի 3500 ղըշ. քիրասը տէրունինտէ պիր գույու վէ պիր օտայը միւշթէմիլ Թէրպիէն վէ Թախմինէն 10000 զըրա պէյլիք Թարլասը տիքիլէ մաարուֆ պիր գըթա պօսթանըն 40 սէհիմ իթիպարը իլէ պէշ աղճէսի։

· · 1 · · 4333— Եէնի պաղչէտէ գազասքէր Մէհմէտ էֆէնտի մահալլէսինտէ Մէհմէտ աղա սօգագընտա Սուլթան Մահմուտ Խան վագֆընտան սէնէվի 3500 ղըշ. քիրասը տէրունինտէ պիր գույու վէ պիր օտայը միւշթէմիլ Թէրպիէն 10000 զըրա Եօլ կէչէն պօսթանը տիմէքլէ մաարուֆ պիր գըթա պօսթանըն 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 7 պուչուգ հիսսէսի։

· · 13 · · 90000 — Պէյօղլունտա քեաթիպ Մուսթաֆա Չէլէպի մահալլէսինտէ Թէլէկրաֆ սօգագընտա խաս. օտապաշը Մուսթաֆա աղա վագֆընտան օն զըրա եիւզինտէ վէ 32 զըրա տիկէր եիւզինտէ վէ օն զըրա տէրինլիկի օլմագ իւզրէ ճէման պէտմուճիպը խարիթա 300 զըրա մուգատտէմա 2 էլէքվէ պիր գըթա արսա։

· · 21 վէ 23 · · 26667 — Թօբխանէտէ Ֆիրուզ աղա մահալլէսինտէ Սըրա սէրվի ճատտէսինտէ զիֆթճի Եէհեա Իպրահիմ աղա վագֆընտան սէնէվի 6000 ղըշ. քիրասը Թէրպիէն վէ Թախմինէն 150 զըրա արսասա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ 120 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ մուգատտէմա 1 պապ մէնզիլ վէ 1 պապ գահվէ տիւքքեանը էլէքվէ պիր պապ մէնզիլին սուլիւս հիսսէսի։

· · 19 · · 5000, Պէտէլը միւզայէտէսի 4480— Իսկիւտարտա Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ միւճէտտէտէն քիւչագ օլունան Թարիգտէ պէտմուճիպը խարիթա 220 զըրա 6 բարմագ պօսթանտան միւֆրէզ պիր գըթա արսայի վագֆիյէ։

· · 100 · · 5000— Տավուտ բաշատա Հէքիմ օղլու Ալի բաշա ճատտէսինտէ Սուլթան Մահմուտ Խան վագֆընտան Թէրպիէն 30 զըրա արսասա մէպնի չէհրի 60 ղըշ. քիրասը պիլա հավա միւք մա կէտիք 1 պապ ճամճը տիւքքեանը էլէքվէ էսկիճի վէ ճամճը տիւքքեանը։

· · 18 · · 3400 — Իսկիւտարտա Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ միւճէտտէտէն քիւչագ օլունան Թարիգտէ Սիւլէյման աղա վագֆընտան պէտմուճիպը խարիթա 172 զըրա պօսթանտան միւֆրէզ պիր գըթա արսայի վագֆիյէ։

· · 10 · · 1500— Սուլթան Ահմէտ գուրպինտէ Այասօֆիա սաղիր մահալլէսինտէ Տէմիրճի սօգագընտա Պապ-իւս-Սաատէ աղասը Հիւսէյին աղա վագֆընտան Թէրպիէն 40 զըրա արսասա մէպնի տէրունինտէ 1 գույու վէ 90 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ 1 գըթա մէնզիլ արսասը։

· 91 · · 250— Էտիրնէ գաբուսընտա Հաճի Մուհիտտինի մահալլէսինտէ Էտիրնէ գաբուսը ճատտէսինտէ Մահմուտ չէլէպի վագֆընտան չէհրի 5 ղըշ. քիրասը 1 գըթա պէրպէր գահվէսի միւլքինին Նըսֆ հիսսէսի։

(1) Ֆիւմէլէրին պաշլարընտա իւզ հիգտար պուլունան բագգամլար մահլիւլաթըն նումէրօլարընը վէ իքինճի հիգտարտաքիլէր գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

Պէյօղլու Պիտայէթ մանքէմէսի իճրա մէմուրիյէթինտէն կէլէն իլան.

Էլէնգօ գատընըն սէնէ 300 վէ 118 Նումէրօլու իլամ մուճիպինճէ խօճասար էֆ. զիմմէթինտէ մաթլուպը օլան մէպալիղը մալումէնին թէսվիյէսի զըմնընտա, մէտիունը մումաիլէյհին Գալաթատա վագը Ազա ճամիի չէրիֆի մահալլէսինտէ նօզուրթխանէ սօգագընտա միւքքէրրէր 14 Նումէրօ իլէ մուրագգամ 1 պապ մէնզիլ արսասընտա միւթէսարրըֆ օլտուղու Նըսֆ հիսսէի չայիասը իչպու իլան թարիխինտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլ միւզայէտէ ֆիւրուխթ օլունաճաղը Պէյօղլու Պիտայէթ մանքէմէսի իճրա մէմուրիյէթի ճանիպինտէն իլան օլունուր։

2 քան. սանի 99

ԱՄԷՐԻԳԱՆ ՕՐԿԱՆԼԱՐԸ

Պու տէֆա Ամէրիգանըն պիրինճի ֆապրիգասընտան 3 ճէսիմ օրկանլար կէլմիշ օլտուղընտան, իսթէյէնլէր Եէնի—Ճամիտէ 12 Նումէրօլու Էճզախանէի Էրճիասա միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

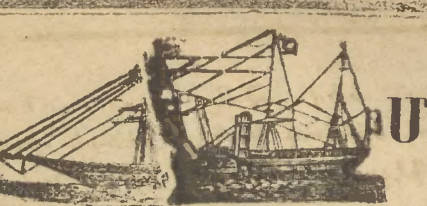

ՎԱՓՕՐԼԱՐԸՆԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹԼԷՐԻ

Իչպու 1883 Դէկտեմբերին 1ինճի բէնճշէնպիհ կիւնինտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ատալարտան սապահլարը Քէօփրիւյէ

Սա. Տք.
2 40 Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը
3 — Բէնտիք, Գարթալ, Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը

Քէօփրիւտէն Ատալար ճանիպինէ

9 50 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք
10 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա,

Հավա չէվրի լատօս վէ Թիրի գար օլտուղու կիւնլէրտէ սապահլայըն Պէյլիք Ատատան գալգըք իւք սէֆէր իճրա օլունաճաղը կիպի, Քէօփրիւտէն տախի աքշամ իւզրէ սաաթ օն պուչուգտա Պէյլիք ատայա գատար եալընըզ պիր սէֆէր իճրա օլունաճագտըր։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Քէօփրիւյէ

3 15 Բէնտիք, Գարթալ, Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը
8 15 Գարթալ, Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը

Քէօփրիւտէն Ատալարա

4 30 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա, Գարթալ
9 30 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իզմիտ շըմէնտըֆէրի գումբանյասընըն վափօրլարը

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Քէօփրիւտէն

Սա. Տք.
3 55 Իզմիտ կիտէն գաթ. Նօ. 2
6 — Պիլա Թէլասթիֆ
9 — Իզմիտէ կիտէն 4
11 10 Բէնտիկէ կիտէն 6

Հայտար Բաշատան

4 25 Բէնտիքտէն կէլէն գթ. Նօ. 3
6 55 Իզմիտտէն կէլէն 5
9 30 Պիլա Թէլասթիֆ
11 35 Իզմիտտէն կէլէն 7

ԳԱՏԸ ՔԷՕՅ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ		ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ	
Քէօփրիւտէն	Գատըքէօյտէն	Քէօփրիւտէն	Գատըքէօյտէն
Սա. Տք.	Սա. Տք.	Սա. Տք.	Սա. Տք.
2 45	2 45	2 45	2 45
3 30	3 30	3 30	3 30
4 15	4 15	4 15	4 15
5 —	5 —	5 —	5 —
5 45	5 45	6 —	6 —
9 15	9 10	9 —	9 —
10 —	10 —	10 —	10 —
10 45	10 30	11 —	11 —
11 30	11 20	12 —	12 —
12 —	12	— —	— —
— —	— —	— —	— —

ՄԱԳՐԻՔԷՕՅ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Մօտէօսէօյտէն Քէօփրիւյէ

Սապահ

3 30 Մագրիքէօյ, Սամաթիա

Աքշամ Քէօփրիւտէն

11 15 Սամաթիա, Մագրիքէօյ *

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Մօտէօսէօյտէն Քէօփրիւյէ

Սապահ

2 45 Մագրիքէօյ, Սամաթիա

Քէօփրիւտէն Մօտէօսէօյէ

Աքշամ

11 —Սամաթիա, Մագրիքէօյ

* Իչպու սէֆէր Ֆուրթունա օլտուղը կիւնլէրտէ պիր չէրիէք էվվէլ իճրա օլունաճագ տըր։

Քէօփրիւ վէ իսկէլէ մէմուրլէրի այնըն պիլէթ ալըպ պիլէթ վէրինէ բարա ալմալարը քիւլլիեն մէմնու տըր, միւթէճասիրլէրի պէր մուճիպը Ճալիմաթ չէտիտէն մէսուլ տըր։ Պինաէն ալէյհ վափօրա բաքիպ օլան զէվաթըն Քէօփրիւտէն ագիմէթլէրինտէ պիլէթլէրինի իսկէլէտէն ալմալարը վէ հիյնը ավտէթլէրինտէ Գատըգէօյ իսկէլէսինտէ վափօրա կիրէճէք օլանլար պիլէթլէրինի մէզքիւր Գատըգէօյ իսկէլէսինտէն մաատա տիկէր իսկէլէլէրտէն բաքիպ օլանլար վափօրլար տէրունինտէ պիլէթլէրինի ալմալարը միւսթէրճամտըր։

Ազմիլարը քէօփրիւտէն սաաթ 9,45տէ Ատալարա վէ սաաթ 11,30 վէ 12տէ Գատըքէօյինէ հարէքէթ իտէն վափօրլարա ճիւրմի պէօյիւք վէ եօլճուլարը իլաճ իտէր տէրէճէտէ օլան եիւք վէ էշեա գապուլ օլունմայաճագ տըր։

Թէհլիքէտէն հազէր օլունմագ իչին տիւման օլտուղը կէճէ հէր վափօրի պուլընտուղը Նօգթատա Թէվագգուֆ իտէճէկի կիպի, պօրա վէ Ֆուրթունա մէւսիմինտէ պիւլլիւր պու սէֆէրլէր իճրա օլունամազ իսէ, պու պապտա եօլճուլարըն պիր շէյ իտտիա էյլէմէյէ հագլարը օլամայաճագ տըր։

HUILE DE HOGG

ՄՕՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԲՆԱԿԱՆ ԻՒՂ

Որոյ ազդուութիւնն հաստատուած է 25 էն աւելի տարիներու փորձով հետեւեալ հիւանդութեանց համար. կուրծքի հիւանդութիւն, թոքախտ, թոքառաջեց հիւանդութիւն, հազբուխ, յամառ հազ, խոյլ, աւշային գեղձերու ուռոյցներ. մորթի հիւանդութիւնք, սրքեւն, սպիտակ զաշտան, ընդհանուր տկարութիւն եւայլն. Նաեւ տկար եւ փափկակազմ տղաքներր զօրացնելու համար շատ դիւրաւ կը յմուի։

Օգուտանալու է սովորական իւղերէն և մանաւանդ անոնցմէ որ շահավետական նպատակներով բնական իւղերու տեղ և երբ թէ անոնցմէ աւելի ազդութիւն և ախորժ համ տալու համար շինուած են: Այն իւղերն ուժեղրանի չեն ճաւայեր բայց միայն ստամոքսը ընդդռնայն դգուելու և հոգնեցնելու. երբեմն շատ վտանգաւոր ալ կըրնան ըլլալ:

Բնական և զուտ ձկան իւղ գտնելու ապահովութեան համար պէտք է գտնել ՀՕԿԻ ԻՒՂԸ, որ եռանկիւնի շշերով կը ծախուի: Պահանջել հօկի անունը եւ Բարիզի բժշկական ճեմարանին քիմիական գործոց գլուխ Պ. Լըսիւէօրի վկայութիւնը որ իւրաքանչիւր շշի էթիքէթին վրայ կը գտնուի: Տեղս Սուտայի և այլ Պոլսոյ համբաւաւոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի:

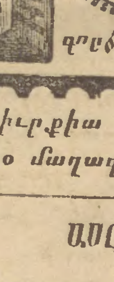

1883 տարւոյ յունուար 1 էն սկսեալ հօկի մորիւ ձկան բնական իւղի շշերուն էթիքէթներուն վրայ Գաղիոյ կառավարութեան կնիքին պետի գտնուի ուրեմն այս մասին ուշադրութիւն ընելու է: գործարանի նշանը:

Թիւրքիա իչին ումումի տէբօզիթօ՝ Տէրսաանէ ճատտէսինտէ Ժ. Պ. Տալլէճճիօ մաղազասընտա։

ԱՍԸԼ ՍԻՆՃԸՐ ՌՈՒՍՈՒԼԻՆՏԷ ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

Նիւ-Եօրգտաքի Սինճըր Ֆապրիգասը մամուլաթընտան օլան իշպու տիքիշ մաքինասը բէք միւքէմմէլ օլուպ հէրքէս մէզքիւր մաքինայը արամագտա, վէ պունա խամըշ օլմասը պուլունմագ աղմագտա տըր։ Ասըլ Սինճըր ռուսուլինտէքի տիքիշ մաքինալարընըն գօլը իւզէրինտէ զիքր օլունան Ֆապրիգանըն իսմի իլէ, գօլըն եան Թարաֆընտա վէ այն պասըլաճագ եէրինտէ տէ մէզքիւր Ֆապրիգանըն մարգասը վար տըր։

Պու մաքինալար՝ քէֆալէթը գավիյէ Թահթընտա օլարագ հաֆթատա 25 ղըշ. Թէքսիթլէ տէ սաթըլըր։

Ժ. ՆԷՅՏԼԻՆԿԷՐ
Օթամպօլտա Եէնի Ճամիտէ Նօ. 24,
Պէյօղլունտա Խըրիսթաքի չարշըսընտա Նօ. 12

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱԵԱՆ